

**Prognoza oddziaływania na środowisko
projektu miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego obszaru
WYGWIZDÓW III**

Opracował:
mgr inż. Krzysztof Okraśiński
tel. 502 171 323
e-mail: okrasinski@zieloneoko.pl

Krzysztof Okraśiński



Współautor :
mgr inż. arch. Łukasz Obierak

Świdnica, marzec 2021 r.

Zielone Oko, ul. Armii Krajowej 25 lok. 7, 58-100 Świdnica
tel. 502 171 323, faks: 74 / 660 65 02
email: biuro@zieloneoko.pl, www.zieloneoko.pl

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE.....	4
I.1. Wstęp	4
I.2. Podstawa prawna	5
I.3. Zawartość	5
I.4. Metodologia	7
II. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	10
II.1. Uwarunkowania prawne istotne dla ocenianego dokumentu	10
II.2. Ustalenia ocenianego dokumentu	10
III. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU WSPÓLNOTOWYM, KRAJOWYM I REGIONALNYM	13
III.1. Polityka i przepisy unii europejskiej	13
III.2. Dokumenty krajowe	14
III.3. Dokumenty regionalne i wojewódzkie	17
III.4. Gminna polityka ochrony środowiska	19
IV. ANALIZA ZGODNOŚCI OCENIANEGO DOKUMENTU Z POLITYKĄ OCHRONY ŚRODOWISKA.....	21
V. ANALIZA UWARUNKOWAŃ ŚRODOWISKOWYCH.....	23
V.1. Położenie	23
V.2. Ogólna charakterystyka geograficzna i krajobrazowa	23
V.3. Zagospodarowanie i użytkowanie terenu	23
V.4. Charakterystyka infrastrukturalna i gospodarcza	24
V.5. Główne źródła antropopresji	24
V.6. Wody powierzchniowe	25
V.7. Wody podziemne	27
V.8. Uwarunkowania geologiczne	27
V.9. Gleby	28
V.10. Uwarunkowania przyrodnicze	28
V.11. Ryzyko wystąpienia podtopień i powodzi	29
V.12. Klimat i jakość powietrza	30
V.13. Uwarunkowania akustyczne	31

VI. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	31
VI.1. Problemy systemowe.....	31
VI.2. Główne wyzwania ochrony środowiska w analizowanym rejonie	32
VI.3. Prognoza zmian zachodzących w środowisku.....	33
VII. ANALIZA I OCENA ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO.....	36
VII.1. Oddziaływanie na wody powierzchniowe	36
VII.2. Oddziaływanie na wody podziemne	38
VII.3. MPZP a adaptacja do skutków zmian klimatycznych.....	38
VII.4. Oddziaływanie na środowisko przyrodnicze.....	39
VII.5. Oddziaływanie na jakość życia i zdrowie ludzi	40
VII.6. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi.....	41
VII.7. Oddziaływanie na krajobraz i dobra kultury	42
VII.8. Oddziaływanie na powietrze i klimat akustyczny	43
VII.9. Oddziaływanie transgraniczne	43
VIII. WPŁYW NA ŚRODOWISKO W PRZYPADKU ODSTĄPIENIA OD REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	44
IX. PROPOZYCJA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH.....	45
X. ŚRODKI ZAPOBIEGAJĄCE ORAZ OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	46
XI. INFORMACJE ISTOTNE DLA RAPORTÓW O ODDZIAŁYWANIU PRZEDSIĘWZIĘCIA NA ŚRODOWISKO	48
XII. PROPONOWANE METODY ANALIZY ŚRODOWISKOWYCH SKUTKÓW WDRAŻANIA OCENIANEGO DOKUMENTU	49
XIII. WNIOSKI.....	52
XIV. WYKORZYSTANE MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE	53
XV. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	54

I. WPROWADZENIE

I.1. Wstęp

Przedmiotem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko jest projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (dalej: MPZP) obszaru WYGWIZDÓW III, położonego w Gminie Padew Narodowa. Projekt MPZP został poddany strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko.

Prognoza oddziaływania na środowisko jest podstawowym dokumentem merytorycznym sporządzanym dla potrzeb przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Celem przeprowadzenia tej OOS jest spełnienie wymogu prawnego oraz przeprowadzenie merytorycznej analizy takich zagadnień, jak m.in.:

- 1) analiza zgodności ocenianego dokumentu z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, krajowym i regionalnym,
- 2) identyfikacja stanu tych elementów środowiska, które mają związek z zastosowaniem ustaleń wynikających z ocenianego dokumentu,
- 3) analiza środowiskowych skutków wdrożenia ustaleń ocenianego dokumentu,
- 4) analiza rozsądnych rozwiązań alternatywnych,
- 5) zaproponowanie działań mających na celu zapobieganie lub ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko,
- 6) zaproponowanie sposobów monitorowania skutków stosowania ocenianego dokumentu pod kątem ochrony środowiska.

Analizując funkcję prognozy oddziaływania na środowisko, należy mieć na uwadze cel dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, wyrażony w art. 1:

- zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska,
- przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania zrównoważonego rozwoju.

Polskie przepisy (w ślad za wymaganiami prawa Unii Europejskiej) wskazują, że prognoza powinna zawierać **racjonalnie wymagane informacje**, z uwzględnieniem:

- obecnego stanu wiedzy i metod oceny,
- zawartości i poziomu szczegółowości planu lub programu,
- funkcji ocenianego dokumentu w procesie podejmowania decyzji,
- zakresu, w jakim niektóre sprawy mogą zostać właściwiej ocenione na różnych etapach tego procesu.

Dla określenia funkcji prognozy znamienne jest także art. 8 dyrektywy 2001/42/WE; wskazuje on, że ustalenia tego dokumentu powinny być uwzględnione w czasie przygotowania planu lub programu oraz przed jego przyjęciem lub poddaniem procedurze ustawodawczej, a także w dokumencie podsumującym przebieg strategicznej OOS.

To oznacza, że w prognozie oddziaływania na środowisko muszą się znaleźć przede wszystkim te informacje, które mogą mieć wpływ na zapisy ocenianego dokumentu i na praktyczną realizację jego ustaleń – a zatem nie wszystkie, lecz tylko te które są istotne, umotywowane i mogą mieć realne przełożenie na treść dokumentu strategicznego będącego przedmiotem strategicznej OOŚ. Dyrektywa wymaga przedstawienia w prognozie informacji skupiających się na kwestiach związanych nie z każdym, lecz wyłącznie ze **znaczącym** wpływem na środowisko.

Należy podkreślić, że przedstawiona w niniejszej prognozie ocena dokumentu strategicznego nie jest tożsama z udzieleniem choćby wstępnej zgody na realizację przedsięwzięć (m.in. inwestycji) i innych fizycznych ingerencji w środowisko.

I.2. Podstawa prawna

Zasadniczą podstawą prawną sporządzenia niniejszej prognozy oraz przeprowadzenia strategicznej OOŚ są przepisy prawa polskiego (ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, dalej: UOOŚ) i wspólnotowego (dyrektywa 2001/42/WE). Wynikają z nich m.in. następujące ustalenia:

- 1) przeprowadzenia strategicznej OOŚ wymagają projekty takich dokumentów, jak m.in. plany i programy dotyczące m.in. zagospodarowania przestrzennego i wykorzystania terenu (art. 3 ust. 2 dyrektywy 2001/42/WE, art. 46 UOOŚ),
- 2) w ramach strategicznej OOŚ sporządza się prognozę oddziaływania na środowisko (art. 5 dyrektywy 2001/42/WE, art. 51 UOOŚ),
- 3) prognoza oddziaływania na środowisko oraz dokument będący przedmiotem strategicznej OOŚ wymagają przeprowadzenia konsultacji ze społeczeństwem oraz odpowiednimi organami administracji (art. 6 dyrektywy 2001/42/WE, art. 54 UOOŚ),
- 4) procedura strategicznej OOŚ jest zintegrowana z procedurą oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 (art. 55 ust. 2 UOOŚ, art. 6 ust. 3 dyrektywy 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory).

I.3. Zawartość

Zawartość niniejszej prognozy jest zgodna z art. 51 ust. 2 UOOŚ. Przepis ten wskazuje, że prognoza oddziaływania na środowisko powinna:

- 1) zawierać:
 - a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
 - b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
 - c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,

- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- f) oświadczenie autora lub kierującego zespołem autorów o spełnieniu wymagań wymienionych w art.74 ust.2 UOOŚ (załącznik do niniejszego dokumentu);

2) określać, analizować i oceniać:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne – z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3) przedstawiać:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Trzeba podkreślić, że przepisów określających zawartość prognozy nie można odczytywać w oderwaniu od przepisów określających jej funkcję; oznacza to, że dokument ten musi zawierać:

- 1) informacje racjonalnie wymagane, adekwatne do charakteru ocenianego dokumentu,**
 - 2) informacje, które mogą mieć faktyczne przełożenie na treść ocenianego dokumentu,**
- a więc nie wszystkie informacje, lecz tylko te, które można uznać za racjonalnie wymagane.

Warto również zaznaczyć, że rolą oceny oddziaływania na środowisko nie jest analiza stricte formalno-legislacyjna odnosząca się do zasad techniki prawodawczej.

Zakres i stopień szczegółowości niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko został uzgodniony w trybie art. 53 UOOŚ z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie (pismo z dnia 18.11.2020 r., znak: WOOŚ.411.1.146.2020.AP.2) oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Mielcu (pismo z dnia 22.10.2020 r., znak: PSNZ.456.2.5.2020).

I.4. Metodologia

Prognoza składa się z czterech głównych merytorycznych bloków / filarów: charakterystyka ocenianego dokumentu, opis uwarunkowań strategicznych i środowiskowych mających znaczenie dla ocenianego MPZP, strategiczna ocena oddziaływań środowiskowych oraz katalog rekomendacji w zakresie udoskonalenia ocenianego dokumentu i monitorowania skutków jego wdrażania.

Materiałem wyjściowym do analizy był projekt MPZP przekazany wykonawcy niniejszej prognozy. Pierwszym zasadniczym krokiem analizy środowiskowej była analiza uwarunkowań prawnych i strategicznych mających znaczenie dla ocenianego dokumentu. Kolejnym działaniem było pozyskanie informacji o poszczególnych komponentach środowiska z dokumentów źródłowych o charakterze przekrojowym, danych opracowywanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (dalej: PMŚ) koordynowanego przez służby Inspekcji Ochrony Środowiska oraz danych o obszarach ochrony przyrody. Przeprowadzono kwerendę danych i analizę studialną dostępnych materiałów zawierających informacje na temat uwarunkowań środowiskowych. Przy prowadzonych pracach wykorzystano dane teledetekcyjne i kartograficzne, opracowanie planistyczne, dokumenty strategiczne i prace studialne. Uwzględniono dane Państwowego Monitoringu Środowiska oraz ustalenia ocen oddziaływania na środowisko i dotychczas wykonanych opracowań ekofizjograficznych. Dokonano także przeglądu dostępnych inwentaryzacji przyrodniczych, dokumentacji geologicznych i hydrogeologicznych, planów urządzania lasów oraz rejestru zabytków. Przeanalizowano uwarunkowania wynikające z map hydrograficznych, sozologicznych, geologicznych, hydrogeologicznych, glebowo-rolniczych, geośrodowiskowych, map zagrożenia powodziowego oraz innych opracowań kartograficznych dostępnych poprzez geoportale i serwisy WMS prowadzone przez jednostki administracji publicznej.

Przy opisie uwarunkowań środowiskowych skupiono się na tych zagadnieniach tematycznych, które mają znaczenie dla oceny skutków realizacji analizowanego projektu PPSS (zgodnie z dyspozycją art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. b UOOŚ, wedle którego prognoza oddziaływania na środowisko powinna określać stan środowiska wyłącznie na obszarach objętych przewidywanym i znaczącym oddziaływaniem). Dane te pozwoliły na zidentyfikowanie zasadniczych uwarunkowań środowiskowych mających merytoryczny związek z ustaleniami ocenianego dokumentu.

Wyniki tej oceny były wstępnym krokiem do weryfikacji ocenianego dokumentu pod kątem tego, czy jego ustalenia są adekwatne do uwarunkowań strategicznych i środowiskowych w obszarze objętym ustaleniami MPZP i w jego sąsiedztwie. Ustalenia te prowadzone były równoległe z oceną oddziaływań na środowisko, jakie będą się wiązały z praktycznym wdrażaniem ustaleń MPZP. Analizowano również opis skutków, które mogą wystąpić w przypadku odstąpienia od przyjęcia MPZP. Uwzględniono zasadę zapisaną w art. 8 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska: „plany (...) dotyczące w szczególności (...) gospodarki przestrzennej (...) i wykorzystywania terenu powinny uwzględniać zasady ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju”. Ponadto, ww. ustawa wskazuje w dziale VII m.in. następujące zasady:

- 1) w MPZP określa się rozwiązania niezbędne do zapobiegania powstawaniu zanieczyszczeń, zapewnienia ochrony przed powstającymi zanieczyszczeniami oraz przywracania środowiska do właściwego stanu;
- 2) w MPZP ustala się warunki realizacji przedsięwzięć, umożliwiające uzyskanie optymalnych efektów w zakresie ochrony środowiska;
- 3) w MPZP zapewnia się warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska;
- 4) w MPZP ustala się proporcje pozwalające na zachowanie lub przywrócenie na nich równowagi przyrodniczej i prawidłowych warunków życia;
- 5) przeznaczenie i sposób zagospodarowania terenu powinny w jak największym stopniu zapewniać zachowanie jego walorów krajobrazowych.

Powyższe zasady potraktowano jako część punktów odniesienia przy ocenie oddziaływania projektu MPZP na środowisko. Innymi punktami odniesienia była ustalenia opracowań ekofizjograficznych oraz dokumentów strategicznych dotyczących szeroko rozumianej polityki ochrony środowiska.

Kolejnym krokiem było sformułowanie rekomendacji odnośnie do uzupełnienia bądź treści ocenianego dokumentu. Działanie to zostało zintegrowane z zaproponowaniem rozwiązań eliminujących i minimalizujących negatywne oddziaływanie na środowisko. Rekomendacje te wpłynęły na zmianę treści projektu MPZP. Niniejsza wersja prognozy oddziaływania na środowisko odnosi się już do tej wersji MPZP, która uwzględnia większość rekomendacji związanych z analizą środowiskową. Następnym etapem było sformułowanie propozycji monitorowania skutków wdrażania ustaleń MPZP pod kątem ochrony środowiska.

Stopień szczegółowości treści niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko jest adekwatny do charakteru treści MPZP. Oznacza to, że przeprowadzone analizy opierają się przede wszystkim na opisowej i jakościowej identyfikacji kluczowych oddziaływań, jakie mogą wystąpić w związku z praktycznym stosowaniem ustaleń MPZP. Szczegółowa analiza konkretnych działań i przedsięwzięć może być przeprowadzona jedynie na etapie postępowań administracyjnych (np. na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, decyzji udzielającej pozwolenia na budowę) oraz przy dokonywaniu zgłoszeń budowlanych. Niemniej, podczas prac nad niniejszą prognozą odniesiono się do opracowań ekofizjograficznych, inwentaryzacji przyrodniczych, prognoz oddziaływania

na środowisko wykonanych dla dotychczas obowiązujących MPZP, przeprowadzono również wizje terenowe, analizy kartograficzne i kameralne.

W ramach prac nad niniejszą prognozą uwzględniono również nowy kontekst mający znaczenie dla prognozy oddziaływania na środowisko, który wynika z nowego przepisu obowiązującego od 01.01.2017 r. Chodzi o art. 66 ust. 1 pkt 11a UOOŚ, wedle którego „raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko powinien zawierać (...) odniesienie się do celów środowiskowych wynikających z dokumentów strategicznych istotnych z punktu widzenia realizacji przedsięwzięcia” – a cele środowiskowe pośrednio wynikają właśnie z MPZP. Ponadto, w art. 66 ust. 7 UOOŚ ustalono, że „Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko powinien uwzględniać informacje o środowisku wynikające ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, istotne z punktu widzenia danego przedsięwzięcia”. Wobec powyższego, w niniejszej prognozie zawarto treści mające znaczenie dla przyszłych postępowań administracyjnych, w ramach których będzie przeprowadzana ocena oddziaływania na środowisko.

II. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

II.1. Uwarunkowania prawne istotne dla ocenianego dokumentu

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 293 ze zm.), miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego (MPZP) jest aktem prawa miejscowego, który określa przeznaczenie, warunki zagospodarowania i zabudowy terenu, a także rozmieszczenie inwestycji celu publicznego. Zawartość MPZP powinna być zgodna z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. 2003 nr 164 poz. 1587). MPZP powinien być zgodny ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa.

MPZP przyjmowany jest w drodze uchwały rady gminy, która poprzedzona jest przeprowadzeniem konsultacji społecznych oraz pozyskaniem stanowisk (opinii i uzgodnień) wielu podmiotów, w tym m.in. organów ochrony środowiska i zdrowia publicznego. Ponadto, przyjęcie MPZP powinno być poprzedzone przeprowadzeniem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W kontekście celu wykonania niniejszej prognozy warto podkreślić, że zakres ustaleń możliwych do zapisania w MPZP jest ograniczony przepisami prawnymi, a jego treści nie można odczytywać w oderwaniu od przepisów dot. ochrony środowiska, budownictwa, bezpieczeństwa pożarowego i innych. Oznacza to, że brak uwzględnienia w projekcie MPZP jakichś aspektów nie oznacza, że zostały one zignorowane – bowiem mogą być one uregulowane przepisami prawa materialnego.

II.2. Ustalenia ocenianego dokumentu

Podstawą przystąpienia do sporządzenia MPZP była uchwała nr XIII/117/2020 Gminy Padew Narodowa z dnia 29 września 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru WYGWIZDÓW III. Załącznik do tej uchwały określa granice obszaru objętego planem.

Obszar objęty projektem MPZP położony jest w rejonie ulicy Leśnej w Padwi Narodowej. Obszar ten znajduje się w centralnej części gminy Padew Narodowa – w obrębie ewidencyjnym „PADEW NARODOWA”. Od strony północno-wschodniej analizowany obszar graniczy z kompleksem leśnym na działce ewidencyjnej nr ewid. 1328 o powierzchni 14,4127 ha. Po stronie południowej z terenem pokrytym roślinnością trawiastą i porośniętym drzewami, część z nich ma status lasów. Po stronie północnej występuje zabudowa zagrodowa, po strony zachodniej i północno zachodniej – zabudowa jednorodzinna. Zabudowie mieszkaniowej towarzyszą podwórza, ogrody, garaże itp. oraz infrastruktura dojazdowa. Powierzchnia analizowanego obszaru wynosi około 1,05 ha.

Zasadniczym celem zamierzenia planistycznego, dla potrzeb którego sporządzano niniejszą prognozę oddziaływania na środowisko, jest:

- 1) poprawa obsługi komunikacyjnej nowych terenów budowanych występujących na analizowanym obszarze oraz sąsiedztwie,
- 2) poprawa warunków zagospodarowania istniejących działek budowlanych w związku z występowaniem na nich użytku leśnego.

Mając na uwadze fakt, że projekt MPZP będzie przedmiotem opiniowania i konsultacji społecznych wspólnie z niniejszą prognozą, uznano że dla celów prognozy wystarczające będzie przedstawienie planu w formie opisowej. Zasadnicze ustalenia MPZP przedstawiono w poniższych punktach.

1. Oceniany dokument jest w przeważającej części objęty ustaleniami planu przyjętego uchwałą nr XXXIV/163/2006 Gminy Padew Narodowa z dnia 7 lipca 2006 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu budownictwa jednorodzinnego „WYGWIZDÓW II”. Projekt MPZP WYGWIZDÓW III dotyczy części obszaru objętego ustaleniami ww. uchwały.
2. Projekt MPZP podzielono na 4 rozdziały:
 - Rozdział 1 – Przepisy ogólne;
 - Rozdział 2 – Zasady zagospodarowania terenów obowiązujące na całym obszarze planu, w tym zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego;
 - Rozdział 3 – Ustalenia szczegółowe;
 - Rozdział 4 – Przepisy końcowe.
3. Integralną częścią MPZP jest rysunek planu w skali 1:1 000.
4. W projekcie MPZP wyznaczono tereny oznaczone symbolami literowymi:
 - MN.1 – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - K.1 – Teren infrastruktury technicznej – kanalizacji,
 - KDD.1, KDD.2 – Tereny dróg publicznych,
 - KDW.1 – Teren drogi wewnętrznych,
5. W całym obszarze ustaleń planistycznych wprowadzono zakaz:
 - wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu (nadsypywania terenu w odniesieniu do poziomu istniejącego), powodujących zmiany stanu wody na gruncie ze szkodą dla gruntów sąsiednich, z wyłączeniem prac ziemnych związanych z realizacją obiektów infrastruktury technicznej i komunikacji oraz obiektów budowlanych o zgodnych z podstawowym przeznaczeniem w planie,
 - lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW,
 - wykonywania instalacji na paliwa stałe w obiektach budowlanych,
 - lokalizacji tymczasowych obiektów budowlanych za wyjątkiem wielkogabarytowych urządzeń reklamowych służących wykonywaniu obowiązków związanych z informacją publiczną oraz obiektów lokalizowanych na czas trwania budowy,

- lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji, takich jak: drogi, infrastruktura techniczna,
 - zakaz wykonywania instalacji grzewczych na paliwa stałe w obiektach budowlanych, z wyłączeniem wkładów kominkowych stanowiących dodatkowe ogrzewanie okazjonalne w których poziom sprawności i emisji pyłów spełniają normy Ekoprojektu.
6. W projekcie MPZP zapisano następujące zasady urządzania i ochrony zieleni:
- podczas realizacji zagospodarowania terenów obowiązuje maksymalnie możliwa ochrona zieleni istniejącej, szczególnie poprzez jej zachowanie i wkomponowanie w projekt zagospodarowania terenu;
 - dopuszczenie wprowadzenia nowych kompozycji zieleni na niezainwestowanych powierzchniach terenów.
 - dopuszczenie realizacji zieleni nieurządzonej.
7. Dla terenu oznaczonego na rysunku planu symbolem MN ustalono przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 30%.
8. Dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolem K ustalono przeznaczenie pod przepompownie ścieków. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – 10%.
9. Wprowadzono ustalenia dotyczące szczegółowych zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości. Ustalono minimalną powierzchnię nowo wydzielonej działki – 1100 m² przy zachowaniu minimalnej szerokości frontu działki 20 m.
10. Wprowadzono ustalenia w zakresie minimalnych wskaźników miejsc postojowych dla samochodów osobowych oraz miejsc do parkowania pojazdów.
11. Ustalono następujące zasady uzbrojenia terenów w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej:
- w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną – z sieci elektroenergetycznej lub z indywidualnych źródeł działających w oparciu o odnawialne źródła energii o mocy nie większej niż 100 kW;
 - w zakresie zaopatrzenia w wodę – z gminnej sieci wodociągowej;
 - w zakresie zaopatrzenia w gaz – z sieci gazowej niskiego i średniego ciśnienia;
 - w zakresie odprowadzania ścieków oraz wód opadowych – do sieci kanalizacji sanitarnej (a następnie do oczyszczalni ścieków); ustalono zakaz lokalizacji przydomowych oczyszczalni ścieków oraz szczelnych zbiorników na nieczystości ciekłe; w MPZP ustalono zagospodarowanie wód opadowych poprzez retencję w miejscu lub odprowadzenie do kanalizacji, z uwzględnieniem rozwiązań: zwiększających retencję, ułatwiających przesiąkanie wody deszczowej do gruntu oraz spowalniających odpływ do odbiornika do ilości jaka powstaje na terenie przed zagospodarowaniem (przy współczynniku spływu 0,1);
 - w zakresie zaopatrzenia w ciepło – w oparciu o paliwa gazowe, energię elektryczną, lekki olej opałowy, odnawialne źródła energii (np. energia słoneczna, geotermalna).

III. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU WSPÓLNOTOWYM, KRAJOWYM I REGIONALNYM

III.1. Polityka i przepisy unii europejskiej

Wspólnotowy Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego

Podstawowym dokumentem określającym cele ochrony środowiska na szczeblu Unii Europejskiej jest Wspólnotowy Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego. VII Program pn. „Dobra jakość życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety” został przygotowany przez Komisję Europejską i przyjęty przez Parlament Europejski i Radę w dniu 20.11.2013 r. Program stanowi nadrzędne ramy dla polityki ochrony środowiska do 2020 r. Określono w nim priorytetowe cele, jakie UE i państwa członkowskie mają osiągnąć:

- 1) ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii;
- 2) przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną;
- 3) ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem obciążeniami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrostanu;
- 4) maksymalizacja korzyści płynących z przepisów Unii w zakresie ochrony środowiska;
- 5) poprawa dowodów stanowiących podstawę polityki ochrony środowiska;
- 6) zabezpieczenie inwestycji na rzecz polityki ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianie klimatu oraz urealnienie cen;
- 7) poprawa uwzględniania aspektu ochrony środowiska i zwiększenia spójności polityki;
- 8) wspieranie zrównoważonego charakteru miast Unii;
- 9) wzrost efektywności UE w przeciwdziałaniu wyzwaniom w zakresie ochrony środowiska.

Plan ochrony zasobów wodnych Europy

14 listopada 2012 r. Komisja Europejska przedstawiła Plan ochrony zasobów wodnych Europy – strategię zmierną do zapewnienia wystarczającej ilości wody dobrej jakości, aby zaspokoić zapotrzebowanie ze strony ludności, gospodarki i środowiska. Dokument ma charakter politycznej reakcji UE na obecne i przyszłe wyzwania w dziedzinie gospodarki wodnej, której celem jest zapewnienie wystarczającej dostępności wód o dobrej jakości oraz zrównoważonego i sprawiedliwego korzystania z wód do 2050 r. Aby zrealizować cel Ramowej Dyrektywy Wodnej polegający na osiągnięciu dobrego stanu wód, przedstawiono trójstopniową strategię:

- 1) poprawa wdrażania obecnej polityki wodnej UE dzięki pełnemu wykorzystaniu możliwości obecnych przepisów - na przykład szersze wykorzystywanie środków w zakresie naturalnego potencjału retencyjnego;
- 2) zwiększenie integracji celów polityki wodnej z innymi powiązаныmi obszarami polityki, np. rolnictwem i transportem;
- 3) uzupełnienie luk w obecnym prawodawstwie, zwłaszcza w zakresie rozwiązań potrzebnych do zwiększenia efektywności gospodarowania wodami.

Unijna strategia ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2020 r.

3 maja 2011 r. Komisja Europejska przedstawiła 10-letnią strategię ochrony i poprawy stanu różnorodności biologicznej w Europie. Ma ona na celu odwrócenie tendencji do utraty różnorodności biologicznej i przyspieszenie przejścia UE na ekologiczną gospodarkę efektywnie korzystającą z zasobów. Strategia obejmuje sześć celów, które dotyczą głównych czynników wpływających na utratę różnorodności biologicznej i mają zmniejszyć kluczowe zagrożenia dla przyrody i usług ekosystemowych w UE. Strategia formułuje:

- 1) wizję na rok 2050: różnorodność biologiczna w Unii Europejskiej oraz funkcje ekosystemowe będą chronione i zostaną odpowiednio odtworzone ze względu na wartość różnorodności biologicznej samej w sobie oraz ich fundamentalny udział w zapewnianiu dobrobytu człowieka i koniunktury gospodarczej, tak aby uniknąć katastrofalnych zmian wywołanych przez utratę różnorodności biologicznej”;
- 2) przewodni cel na rok 2020: „Powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej i degradacji funkcji ekosystemu w UE do 2020 r. oraz przywrócenie ich w możliwie największym stopniu, a także zwiększenie wkładu UE w zapobieganiu utracie różnorodności biologicznej na świecie”.

Strategia UE w zakresie adaptacji do zmian klimatu

Dokument zawiera główne cele i kierunki dla działań dostosowawczych, które powinny być podejmowane przez poszczególne państwa UE. Strategia zwraca uwagę m.in. na konieczność podjęcia działań adaptacyjnych, przede wszystkim w obszarach o szczególnej wrażliwości na zmiany klimatu. Strategia koncentruje się na trzech kluczowych celach:

1. Wspieranie działań państw członkowskich: Komisja zachęca wszystkie państwa członkowskie do przyjęcia kompleksowych strategii adaptacyjnych.
2. Prowadzenie działań polegających na wspieraniu adaptacji w kluczowych sektorach wrażliwych, takich jak rolnictwo, rybołówstwo i polityka spójności oraz zapewnieniu, że europejska infrastruktura stanie się bardziej odporna na zmiany klimatu.
3. Podejmowanie świadomych decyzji na wszystkich szczeblach decyzyjnych poprzez uzupełnienie braków w wiedzy na temat adaptacji.

III.2. Dokumenty krajowe

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do 2020 r.

14 lutego 2017 r. Rada Ministrów przyjęła **Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)**. Jest ona aktualizacją Strategii Rozwoju Kraju 2020 w 2012 r. Strategia stanowi instrument elastycznego zarządzania głównymi procesami rozwojowymi w kraju. Łączy w sobie wymiar strategiczny z wymiarem operacyjnym: wskazuje niezbędne działania oraz instrumenty realizacyjne – projekty flagowe i strategiczne, zapewniające jej wdrożenie. Ustala również system koordynacji i realizacji, wyznaczając role poszczególnym podmiotom publicznym oraz sposoby współpracy ze światem biznesu, nauki oraz społeczeństwem. W Strategii zawarte są rekomendacje

dla polityk publicznych. Stanowi ona podstawę dla zmian w systemie zarządzania rozwojem, w tym obowiązujących dokumentów strategicznych (strategii, polityk, programów) oraz weryfikacji pozostałych instrumentów wdrożeniowych.

Jednym z celów Strategii jest wzrost efektywności środowiskowego potencjału rozwoju, pozwalający na użytkowanie go dla zaspokojenia aktualnych potrzeb rozwojowych i wzrostu jakości życia oraz zachowania zasobów rozwojowych dla przyszłych pokoleń. Oczekiwane rezultaty działań obejmują stopniowe zmniejszenie emisji zanieczyszczeń, zwiększenie ilości retencjonowanej wody do 15–20%, poprawę stanu jednolitych części wód, poprawę jakości zarządzania obszarami Natura 2000, zmniejszenie konfliktogenności ochrony zasobów przyrodniczych oraz wykorzystanie surowcowe odpadów komunalnych. Wśród kierunków interwencji Strategia wymienia m.in.:

- 1) zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód,
- 2) likwidację źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania,
- 3) zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego (tu jednym z działań jest „Dostosowanie norm systemu planowania i zagospodarowania przestrzeni oraz wprowadzenie zmian w zarządzaniu obszarami poddanymi ochronie w celu zmniejszenia naturalnej konfliktogenności ochrony wartości wysoko cenionych”),
- 4) ochronę gleb przed degradacją.

Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej

16 lipca 2019 r. Rada Ministrów przyjęła **Politykę Ekologiczną Państwa 2030, która jest** jedną z podstaw prowadzenia polityki ochrony środowiska w Polsce, a także jedną z dziewięciu strategii, stanowiących fundament zarządzania rozwojem kraju. W systemie dokumentów strategicznych PEP2030 stanowi doprecyzowanie i operacjonalizację zapisów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, dlatego też główny cel PEP2030, tj. „Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców”, został przeniesiony wprost ze Strategii. Cele horyzontalne PEP2030 to:

- Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa.
- Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.

Cele szczegółowe PEP2030 sformułowano następująco:

1. Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.
2. Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska.
3. Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych

Cele szczegółowe będą realizowane poprzez kierunki interwencji:

- Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód,

- Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania,
- Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb,
- Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej,
- Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu,
- Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
- Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym,
- Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa,
- Wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT,
- Przeciwdziałanie zmianom klimatu,
- Adaptacja do zmian klimatu oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych,
- Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji,
- Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju (KPZK) jest podstawowym dokumentem określającym zasady polityki państwa w dziedzinie przestrzennego zagospodarowania kraju w perspektywie najbliższych kilkunastu lat. KPZK formułuje cel strategiczny: „Efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia ogólnych celów rozwojowych – konkurencyjności, zatrudnienia, sprawności funkcjonowania państwa oraz spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym w horyzoncie długookresowym”. Kładzie ona szczególny nacisk na budowanie i utrzymywanie ładu przestrzennego, formułuje także zasady i działania służące zapobieganiu konfliktom w gospodarowaniu przestrzenią.

W dokumencie określono 6 celów szczegółowych, m.in. kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski. Do jednych z najważniejszych zagadnień rozwijanych w KPZK należą jakość środowiska i rozwój energetyki. Bezpośrednie odniesienie do ochrony środowiska mają m.in.: cel 4 – Ochrona i racjonalne kształtowanie środowiska przyrodniczego (kształtowanie struktur przestrzennych oddziałujących hamująco na dewaloryzację środowiska przyrodniczego, tworzących warunki funkcjonalno-przestrzenne umożliwiające aktywną ochronę jego wartości, prowadzących do realizacji ekorozwoju), a także cel 5 – Ochrona dziedzictwa kulturowego (kształtowanie struktur przestrzennych umożliwiających ochronę krajobrazu kulturowego i pojedynczych zabytków przed zniszczeniem, degradacją, dewaloryzacją oraz podjęcie działań mających na celu udostępnienie dziedzictwa kulturowego społeczeństwu).

Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

Rada Ministrów przyjęła w dniu 29.10.2013 r. „Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA). Dokument ten wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach w okresie do roku 2020. Celem głównym SPA jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Mają temu służyć następujące cele:

Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska.

Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich.

Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu.

Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu.

Cel 5. Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu.

Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu.

III.3. Dokumenty regionalne i wojewódzkie

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podkarpackiego

Uchwałą nr LIX/930/18 z dnia 27 sierpnia 2018 r. Sejmik Województwa Podkarpackiego przyjął „Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – Perspektywa 2030”.

Plan wskazuje, że strategiczne kierunki polityki przestrzennej województwa w dziedzinie środowiska naturalnego i kulturowego obejmują następujące zagadnienia:

1) ochrona środowiska oraz racjonalne wykorzystanie jego zasobów; w tym kierunku określone następujące obszary polityki przestrzennej (każdy z nich opisano w Planie):

- ochrona zasobów wodnych,
- ochrona i racjonalna gospodarka zasobami kopalin,
- zachowanie i zwiększenie skuteczności ochrony terenów o najwyższych walorach przyrodniczych i krajobrazowych oraz kształtowanie spójnego systemu obszarów chronionych i powiązań ekologicznych,
- ochrona zasobów leśnych oraz rozwój trwałej, zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej,
- ochrona walorów przyrodniczych i klimatycznych miejscowości uzdrowiskowych;

2) zapobieganie zagrożeniom i zanieczyszczeniom środowiska oraz minimalizowanie ich negatywnych skutków; w tym kierunku określone następujące obszary polityki przestrzennej (każdy z nich opisano w Planie):

- ograniczenie negatywnych skutków zjawisk naturalnych,

- zapobieganie zagrożeniom i zanieczyszczeniom spowodowanym działalnością człowieka;

3) ochrona dziedzictwa kulturowego; w tym kierunku określone następujące obszary polityki przestrzennej (każdy z nich opisano w Planie):

- zachowanie i ochrona zabytkowych obiektów i założeń przestrzennych,
- zachowanie i ochrona walorów przestrzeni w tym walorów krajobrazu kulturowego,
- zachowanie i ochrona współczesnego materialnego dziedzictwa kulturowego,
- rozwijanie sieci szlaków kulturowych, jako istotnego elementu spajającego zasoby kulturowe województwa,
- ochrona pozostałych zasobów i elementów dziedzictwa kulturowego, w tym zasobów niematerialnych.

Program Ochrony Środowiska Województwa Podkarpackiego na lata 2017 - 2019 z perspektywą do 2023 r.

Aktualnie obowiązujący Program Ochrony Środowiska został przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 27.11.2017 r. nr XLVI/781/17.

Aktualny stan środowiska, zdefiniowane problemy i zagrożenia oraz spodziewane pozytywne efekty w zakresie ochrony, poprawy stanu i kształtowania środowiska stanowią podstawę do wyznaczenia 10 celów interwencji. W ramach poszczególnych celów interwencji wyznaczono kierunki interwencji, którym przypisano typy zadań i podmiot odpowiedzialny za ich realizację.

W programie ustalono następujące cele interwencji:

1. Minimalizacja skutków ekstremalnych zjawisk naturalnych oraz zwiększenie zasobów dyspozycyjnych wody dla województwa podkarpackiego.
2. Osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych oraz zaspokojenie ilościowego i jakościowego zapotrzebowania na wodę przeznaczoną do celów bytowo-gospodarczych oraz rekreacyjno-turystycznych.
3. Poprawa i utrzymanie wymaganej prawem jakości powietrza, w tym dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego dla ozonu i krajowego celu redukcji narażenia do roku 2020 oraz przeciwdziałanie zmianom klimatu poprzez sukcesywną redukcję emisji gazów cieplarnianych.
4. Poprawa klimatu akustycznego.
5. Zmniejszenie masy odpadów składowanych na składowiskach oraz zwiększenie udziału przygotowania do ponownego użycia i recyklingu surowców wtórnych i odzysku energii z odpadów.
6. Zachowanie, ochrona i przywracanie różnorodności biologicznej i krajobrazowej, ochrona zasobów leśnych oraz rozwój trwałej, zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej.

7. Zapewnienie bezpieczeństwa chemicznego i ekologicznego mieszkańcom województwa podkarpackiego, w tym zmniejszanie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz ograniczenie ich skutków.
8. Ochrona i racjonalne wykorzystanie powierzchni ziemi oraz remediacja, rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych.
9. Ochrona i zrównoważone wykorzystanie zasobów geologicznych oraz ograniczanie presji na środowisko związanej z eksploatacją i prowadzeniem prac poszukiwawczych.
10. Ochrona ludności i środowiska przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym.

Priorytety wynikają ze stopnia ważności dla województwa podkarpackiego i pilności ich realizacji; w obrębie każdego z nich wyznaczono cele strategiczne średniookresowe do 2019 r. oraz działania zapewniające ich osiągnięcie.

III.4. Gminna polityka ochrony środowiska

Gminna polityka ochrony środowiska jest przedstawiona przede wszystkim w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Gminy Padew Narodowa.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Według obowiązującego Studium, nadrzędnym celem rozwoju gminy jest osiągnięcie stabilnego, wszechstronnego rozwoju, w którym byłoby zapewnione warunki wzrostu jakości życia mieszkańców przy zachowaniu równowagi między aktywnością gospodarczą, a ochroną środowiska przyrodniczego i kulturowego. Realizacja tego celu wymaga:

- traktowania ochrony środowiska jako nierozłącznej części wszystkich procesów rozwojowych,
- prowadzenia racjonalnej gospodarki zasobami naturalnymi między innymi takimi jak: lasy, woda, surowce mineralne,
- kształtowanie struktury funkcjonalno – przestrzennej w nawiązaniu do systemów ekologicznych uwzględniając ograniczenia wynikające z zagrożeń żywiolowych,
- rozwijanie funkcji adekwatnych do predyspozycji środowiska.

Ten priorytetowy cel można rozwiązać w postaci celów społeczno–gospodarczych wyrażających się w:

- dążeniu do kształtowania mechanizmów stymulujących rozwój gospodarczy gminy zapewniający mieszkańcom w maksymalnym stopniu źródła utrzymania w obrębie gminy głównie poprzez restrukturyzację usług dla potrzeb rolnictwa oraz specjalistyczną produkcję rolniczą,
- kształtowanie ładu przestrzennego i estetycznego w rozwoju osadnictwa,
- sukcesywne doposażenie terenów osadniczych w infrastrukturę techniczną,

ekologicznych wyrażających się poprzez:

- dostosowanie rozwoju społeczno–gospodarczego do uwarunkowań przyrodniczych,
- racjonalną gospodarkę zasobami wód, lasów oraz ochroną przestrzeni terenów otwartych,
- prawną ochronę wartości przyrodniczych takich jak użytki ekologiczne, pomniki przyrody itp.

kulturowych polegających na zachowaniu wartościowych zasobów dziedzictwa kulturowego i kształtowaniu atrakcyjnego wizerunku gminy, oraz

przestrzennych ukierunkowanych na podnoszeniu ładu przestrzennego w kształtowaniu zagospodarowania gminy przy zachowaniu walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych.

Po przeanalizowaniu ww. ustaleń Studium stwierdzono, że oceniany projekt MPZP jest w pełni zgodny z gminną polityką ochrony środowiska.

IV. ANALIZA ZGODNOŚCI OCENIANEGO DOKUMENTU Z POLITYKĄ OCHRONY ŚRODOWISKA

Prognoza oddziaływania na środowisko powinna m.in.

- 1) zawierać informacje o powiązaniach ocenianego dokumentu z innymi dokumentami,
- 2) określać ustanowione cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.

Analizowany projekt MPZP uwzględnia cele strategiczne dotyczących ochrony środowiska, gospodarki wodnej i adaptacji do zmian klimatycznych. Dokument pozostaje zgodny z polityką wpisaną do planu zagospodarowania przestrzennego województwa podkarpackiego oraz do innych strategii wojewódzkich. Nie zidentyfikowano kolizji pomiędzy strategicznymi ustaleniami polityk środowiskowych a treścią MPZP, ponieważ projekt ocenianego dokumentu:

- 1) uwzględnia istniejące uwarunkowania środowiskowe,
- 2) uwzględnia strategiczne cele w zakresie ochrony środowiska i adaptacji do zmian klimatu,
- 3) zawiera warunki sprzyjające należytemu utrzymaniu i kształtowaniu zieleni (poprzez zapisy dotyczące powierzchni biologicznie czynnych),
- 4) zawiera ustalenia dotyczące infrastrukturalnego i przestrzennego zabezpieczenia newralgicznych aspektów ochrony środowiska.

Przy ocenie MPZP pod kątem zgodności z polityką ochrony środowiska należy pamiętać, że MPZP będzie wdrażany równoległe ze stosowaniem innych przepisów dotyczących np. budowy na terenach szczególnego zagrożenia powodziowego oraz warunków technicznych w budownictwie.

Aby pozytywna ocena pozostała aktualna na etapie praktycznego wdrażania MPZP, niezbędne jest zadbanie o wysoki poziom dbałości o ochronę środowiska na etapie prowadzonych postępowań administracyjnych.

W ramach prac nad niniejszą prognozą uwzględniono informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych przyjętych dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem OOŚ. Dokonano analizy prognoz dla innych programów i strategii powiązanych z ocenianym dokumentem, m.in.:

1. Prognozy oddziaływania na środowisko dla Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030.
2. Prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu aktualizacji planu gospodarowania wodami oraz dla projektu planu zarządzania ryzykiem powodziowym.
3. Prognozy oddziaływania na środowisko projektu wojewódzkiego programu ochrony środowiska oraz wojewódzkiego planu zagospodarowania przestrzennego.

4. Prognozy oddziaływania na środowisko dla gminnych dokumentów strategicznych.

Ww. prognozy nie określają wytycznych dla innych dokumentów strategicznych (w tym – MPZP) oraz konkretnych wskazówek co do monitorowania oddziaływania wpływu strategicznych ustaleń MPZP na środowisko. Natomiast wnioski wyrażone w powyższych dokumentach wskazały, że oceniane dokumenty odzwierciedlają zapisy krajowych i unijnych aktów prawnych, umów międzynarodowych oraz dokumentów strategicznych odnoszących się do ochrony środowiska. Wykazano w nich także, że cele przyjęte w programach i strategiach w większości pozytywnie lub obojętnie oddziałują na poszczególne komponenty środowiska. Analizowany projekt MPZP pozostaje zgodny z dokumentami strategicznymi wyższego szczebla, zatem można postawić wniosek, że również ustalenia prognoz oddziaływania na środowisko będą do siebie zbliżone.

V. ANALIZA UWARUNKOWAŃ ŚRODOWISKOWYCH

V.1. Położenie

Gmina Padew Narodowa jest gminą wiejską położoną w północnej części powiatu mieleckiego (w północno-zachodniej części województwa podkarpackiego).

Przedmiotem analizy jest teren o regularnym kształcie zlokalizowany w rejonie ulicy Leśnej w Padwi Narodowej. Obszar ten znajduje się w centralnej części gminy Padew Narodowa – w obrębie ewidencyjnym „PADEW NARODOWA”. Od strony północno-wschodniej analizowany obszar graniczy z kompleksem leśnym na działce ewidencyjnej nr ewid. 1328 o powierzchni 14,4127 ha. Po stronie południowej z terenem pokrytym roślinnością trawiastą i porośniętym drzewami, część z nich ma status lasów. Po stronie północnej występuje zabudowa zagrodowa, po strony zachodniej i północno zachodniej – zabudowa jednorodzinna. Zabudowie mieszkaniowej towarzyszą podwórza, ogrody, garaże itp. oraz infrastruktura dojazdowa.

V.2. Ogólna charakterystyka geograficzna i krajobrazowa

Powierzchnia analizowanego obszaru wynosi 1,05 ha, zaś powierzchnia gminy Padew Narodowa obejmuje 71,25 km². Według regionalizacji fizycznogeograficznej J. Kondrackiego („Geografia regionalna Polski”, Warszawa 2002, z wykorzystaniem danych geoinformatycznych Państwowego Instytutu Geologicznego z 2017 r. powstałych dla potrzeb uszczegółowienia regionalizacji dla celów przyszłych audytów krajobrazowych województw), analizowany obszar położony jest w mezoregionie Nizina Nadwiślańska, który jest położony w makroregionie Kotliny Sandomierska, w podprovincji Podkarpacie Północne, w prowincji Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym. Charakterystyczną cechą tego mezoregionu są obniżenia, kotliny i szerokie doliny oraz równiny akumulacji wodnej. Na terenie analizowanym w niniejszym opracowaniu nie ma wyróżniających się jednostek geomorfologicznych, w tym wzniesień lub dolin.

Większość obszaru objętego zakresem ustaleń niniejszego opracowania zajmuje teren niezabudowany. Występują tu tereny leśne (przewidziane do przekwalifikowania na tereny nieleśne) i zadrzewione, a także pojedyncze skupiska drzew i zakrzaczeń. W krajobrazie widoczne są takie elementy antropogeniczne, takie jak w szczególności: tereny utwardzone, drogi wewnętrzne i drogi publiczne.

V.3. Zagospodarowanie i użytkowanie terenu

Dominującym rodzajem zagospodarowania terenu objętego planem miejscowym są użytki rolne oraz użytki leśne. Pozostałą część opracowania stanowią użytki drogowe.

V.4. Charakterystyka infrastrukturalna i gospodarcza

Gmina jest dobrze skomunikowana z otoczeniem za sprawą dobrze rozwiniętej sieci dróg powiatowych i gminnych, które umożliwiają łączność m.in. z drogami wojewódzkimi i krajowymi (a tym samym z autostradą A4). Tym samym zapewniona jest dobra łączność drogowa z pobliskimi ośrodkami miejskimi. Przez teren gminy przebiega też ponadregionalna linia kolejowa.

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna obejmuje niemal wszystkie tereny zamieszkałe. Ścieki ujęte w system kanalizacji odprowadzane są do oczyszczalni ścieków. Obszar objęty ustaleniami planistycznymi ma dostęp do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

Na terenie miasta istnieje rozbudowana i wystarczająca dla potrzeb mieszkańców sieć energetyczna. W mieście panują dobre warunki do pozyskiwania energii z promieniowania słonecznego, z wiatru oraz z biomasy. Przeciętne nasłonecznienie w mieście gminie wynosi 1 160 kWh/m², co daje możliwość uzyskania ekonomicznej efektywności instalacji solarnych. Na analizowanym terenie panują korzystne warunki do pozyskania energii z wiatru. Zaleca się, aby w granicach gminy w dalszym ciągu następował rozwój tego typu przedsięwzięć. Gmina posiada również potencjał energetyczny w wykorzystaniu biomasy. W celach energetycznych wykorzystuje się m.in. pozostałości organiczne tj.: odpady leśne, z przemysłu drzewnego, odpady i pozostałości rolnicze, a także rośliny uprawiane wyłącznie dla ich potencjału energetycznego.

Potencjalnie atrakcyjnym źródłem energii odnawialnej na terenie gminy jest fermentacja biomasy w tzw. „biogazowniach”. Zasadnym jest umożliwienie rozwoju małych instalacji prosumenckich wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych dla potrzeb indywidualnych gospodarstw domowych, zakładów przemysłowych i małych urzędów technicznych (w szczególności: małe ogniwa i panele fotowoltaiczne oraz mikro-turbiny wiatrowe).

Podstawą zaopatrzenia w ciepło pozostają kotłownie indywidualne, funkcjonujące przeważnie w oparciu o paliwa stałe takie jak węgiel, drewno, olej opałowy, czy gaz propan-butan.

V.5. Główne źródła antropopresji

Wśród lokalnych źródeł antropopresji na środowisko w rejonie analizowanego terenu objętego projektowanymi ustaleniami planistycznymi należy wymienić:

- 1) zabudowę komunikacyjną (drogi, linie kolejowe) i przemysłową, która stanowi źródło emisji hałasu, zanieczyszczeń i energii do środowiska, a także wpływa na zmianę krajobrazu i reżim hydrologiczny (wskutek nienaturalnego sposobu postępowania z wodami opadowymi i roztopowymi);
- 2) postępujący wzrost zabudowy – co powoduje zwiększenie stopnia zasklepienia terenu i związane z tym pogorszenie warunków retencyjnych, a także większą ilość powstających ścieków oraz większą emisję zanieczyszczeń związanych z ogrzewaniem i ruchem pojazdów mechanicznych;

- 3) zaburzenia krajobrazu wskutek odbiegającego od idealnego stanu estetyki zabudowy i jej najbliższego otoczenia;
- 4) niską emisję – tj. emisja pyłów i szkodliwych gazów na niskiej wysokości, pochodzących z ruchu pojazdów oraz indywidualnych źródeł energii cieplnej.

Niezależnie od powyższego, na stan środowiska w Padwi Narodowej wpływ mają także zmiany i presje o charakterze regionalnym i globalnym, takie jak np. zmiany klimatu, transgraniczny transport zanieczyszczeń powietrza, depozycja zanieczyszczeń z atmosfery, pojawianie się gatunków inwazyjnych oraz obcych rodzimej florze i faunie.

V.6. Wody powierzchniowe

Analizowany obszar położony jest w dorzeczu Wisły, w regionie wodnym Górnej Wisły, w zlewni Wisły od Wisłoki do Sanu. Według Mapy Podziału Hydrograficznego Polski 1:50 000, głównymi ciekami przepływające przez Gminę Padew Narodowa są: Babulówka, Trześniówka oraz Potok.

Obszar, któremu dedykowane jest niniejsza prognoza, znajduje się pomiędzy ciekami Kanał Młodochowski a Złoty Potok.

Odnosić należy, że MPHP wskazuje istnienie przepływających przez gminę wielu rowów i cieków będących dopływem większych rzek.

Według ustaleń obowiązującego Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (przyjętego uchwałą Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r.; dalej: PGW), gmina Padew Narodowa wchodzi w obręb zlewni kilku jednolitych części wód powierzchniowych.

Obszar objęty ustaleniami planistycznymi, któremu dedykowany jest niniejsze opracowanie, położony jest w zlewni JCWP Babulówka.

Według obowiązującego Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (PGW), obowiązującym celem środowiskowym do osiągnięcia dla omawianych JCWP jest:

- 1) dobry stan wód (dobry stan/potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny),
- 2) nie pogorszenie stanu JCWP – co należy rozumieć jako nie pogorszenie klasy stanu (w szczególności stanu/potencjału ekologicznego) JCWP,
- 3) osiągnięcie celu środowiskowego dla obszarów chronionych.

Należy też pamiętać, że cały teren Polski ma status „obszaru zagrożonego eutrofizacją ze źródeł komunalnych”, a cały region wodny Górnej Wisły ma status „wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych”. Wszystkie wspomniane JCWP mają status wrażliwych na zanieczyszczenie azotem ze źródeł rolniczych i komunalnych.

Główną przyczyną złego stanu wód (zarówno w skali zlewni, jak i w pojedynczych rzekach) jest zanieczyszczenie rzek ściekami komunalnymi, spływy powierzchniowe z terenów wykorzystywanych rolniczo i z terenów zurbanizowanych. Znaczenie ma również depozycja zanieczyszczeń z atmosfery, przekształcenia hydromorfologiczne w korycie rzeki oraz zaburzenia reżimu hydrologicznego.

Gmina Padew Narodowa zaopatrywana jest w wodę pitną z ujęcia wód w głębinach Padew, zlokalizowanego w części południowo wschodniej istniejącego GZWP Nr 425. Obszar opracowania znajduje się poza strefami ochronnymi ujęć wody. Dane katastru wodnego oraz dane kartograficzne pozwalają na postawienie wniosku o braku na analizowanym terenie ujęć wód powierzchniowych i podziemnych.

V.7. Wody podziemne

Na terenie gminy występuje czwartorzędowy poziom wód gruntowych. Warstwę wodonośną stanowią piaszczysto - żwirowe utwory rzeczne przykryte pakietem gruntów ilastych, stanowiących warstwę izolacyjną. Wody gruntowe występują na głębokości mniejszej niż 4,5m p.p.t., a jedynie lokalnie głębiej lub całkowicie płytko (około 0,5 m p.p.t. w rejonie starorzeczy). Największy drenaż wód gruntowych występuje wzdłuż brzegu Wisły, gdzie poziom wód stabilizuje się na poziomie około 2,0 m p.p.t., dodatkowo w pakiecie gruntów spoistych występować mogą okresowo wody śródglinowe na głębokości 1-2 m p.p.t. Niemal cały obszar gminy (prócz części zachodniej) charakteryzuje się występowaniem utworów o średniej wodonośności, o wydatkach studni w granicach 50-70 m³/h. Centralna i wschodnia część gminy znajduje się w obrębie wydzielonego w widłach Wisły i Sanu GZWP Nr 425 „Dębica - Stalowa Wola - Rzeszów”.

Padew Narodowa jest zlokalizowana w granicach jednej Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) oznaczonej numerem 135. Stan ilościowy i chemiczny tej JCWPd jest dobry i niezagrożony (według danych Państwowego Monitoringu Środowiska z 2016 r.), w związku z czym celem środowiskowym jest utrzymanie i niepogarszanie dobrego stanu wód podziemnych. Wieloletnie pomiary prowadzone w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wskazują, że wody podziemne poziomu czwartorzędowego w Padwi Narodowej charakteryzują się podwyższonymi zawartościami żelaza, manganu siarkowodoru i azotu amonowego.

Analizowany obszar „WYGWIZDÓW III” nie jest położony w zasięgu GZWP. Jest on jednocześnie położony w obrębie GUPW – w strefie o bardzo wysokim stopniu zagrożenia dla wód podziemnych.

V.8. Uwarunkowania geologiczne

Według objaśnień do Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski (PIG 2002), obszar opracowania położony jest w obrębie zapadliska przedkarpackiego, stanowiącego nieckę przedgórską, wypełnioną utworami neogenu spoczywającymi niezgodnie na utworach mezozoicznych, paleozoicznych i prekambryjskich. Obszar gminy usytuowany jest w północno - zachodniej części Zapadliska, a utwory je wypełniające wykształcone są w głębokomorskiej facji iłó i iłóupków. Ostatnim ogniwem utworów trzeciorzędowych są ily krakowskie, występujące na głębokości 7,5-16,5 m p.p.t. wykształcone w postaci półzwartych iłó pylastych. Czwartorzęd reprezentowany jest przez osady rzeczne wykształcone jako średnio zagęszczone żwiry o miąższości około 5-8 m, przykryte piaskami średnio i drobnoziarnistymi. Strop piasku przykryty jest miejscami pakietem twaroplastycznych, półzwartych glin o miąższości do 3,5 m. Holocenijskie osady rzeczne to gliny, namuły organiczne o konsystencji miękkoplastycznej, o miąższości do 2,5 m. Występują one przede wszystkim na terenie starorzeczy. Piaski występują w obrębie wydym, ich miąższość dochodzi do 3,0 m.

Na terenie gminy, na jej północno - zachodnim skraju znajduje się niewielki fragment udokumentowanego złoża siarki Baranów Sandomierski - Skopanie, położonego w większości na terenie gminy sąsiedniej. Aktualnie na terenie gminy nie udokumentowano innych zasobów surowców z grupy podstawowych, natomiast powszechnie występują tu kopaliny pospolite. Są to: kruszywa naturalne (piaski rzeczne i wydymowe) oraz surowce ilaste występujące w rejonie wsi Roźniaty i Przykop. Zasoby tych surowców nie są w dostatecznym stopniu rozpoznane. Jedyne udokumentowane w kategoriach bilansowych złoża glin znajduje się w miejscowości Roźniaty, o zasobach wynoszących 14640 m³, dla eksploatacji, którego utworzono obszar i teren górniczy. Tereny poeksploatacyjne glin znajdujące się w tym rejonie wymagają rekultywacji. Spotykanym na terenie gminy zjawiskiem jest spontaniczna eksploatacja piasków. Jest to wydobywanie punktowe, na małą skalę, prowadzone przez miejscową ludność na potrzeby własne. Powstałe wyrobiska są z reguły małe i szybko ulegają naturalnej selekcji.

W rejonie objętym ustaleniami planistycznymi nie występują udokumentowane złoża kopalin.

V.9. Gleby

Analizowany teren ustaleń planistycznych jest od wielu lat pod wpływem antropopresji związanej głównie z wprowadzeniem zabudowy mieszkaniowej i komunikacyjnej oraz towarzyszących im przekształceń powierzchni terenu. W związku z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego analizowany obszar podlegać będzie przekształceniom mechanicznym, hydrologicznym, geochemicznym i fizyko-chemicznym.

Według klasyfikacji bonitacyjnej gruntów, na obszarach występują grunty klasy V i VI, które cechuje niska przydatność rolnicza.

V.10. Uwarunkowania przyrodnicze

Na terenie gminy występują obszarowe formy ochrony przyrody. Przy granicy gminy od strony wschodniej znajduje się Obszar Specjalnej Ochrony (obszar Natura 2000) „Puszcza Sandomierska”. Przy zachodniej stronie gminy, wzdłuż rzeki Wisły położony jest Specjalny Obszar Ochrony (obszar Natura 2000) „Tarnobrzaska Dolina Wisły”.

Na terenie gminy największą wartość przyrodniczą posiadają wszystkie tereny zielone, takie jak lasy, parki, zieleńce, zadrzewienia, a także cieki i zbiorniki wodne, wraz z ich obudową biologiczną. Wartość florystyczną posiadają pasy i kępy zadrzewień oraz zakrzaczeń przydrożnych, śródpolnych i nadrzecznych (na szczególną uwagę zasługują zwłaszcza te usytuowane nad brzegiem cieków wodnych). Cenne pod kątem przyrodniczym są również obiekty zieleni kulturowej: aleje drzew i cmentarze. Z uwagi na funkcje ekosystemowe przyrody na terenie gminy (funkcja retencyjna, mikroklimatyczna, krajobrazowa, rekreacyjna), istotną kwestią jest zarówno ochrona tych elementów przyrodniczych, jak i rozwój wszelkich form zieleni (w tym: zieleni ulicznej, żywoplotów, zieleni cmentarnej, alei drzew, zadrzewień śródpolnych, zielonych ścian i in.).

Teren objęty ustaleniami planistycznymi położony jest poza obszarami objętymi prawną ochroną oraz poza obszarami mogącymi spełniać kryteria kwalifikujące do objęcia ochroną.

Nie koliduje on z miejscami występowania pomników przyrody. Nie występują tu korytarze ekologiczne o randze krajowej lub regionalnej. Nie znajdują się tu siedliska sprzyjające występowaniu chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt.

Na analizowanym terenie nie występuje żadna zabudowa. Niemniej, teren został wskazany w obowiązującym planie miejscowy pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną. Niezabudowaną część tego obszaru stanowi teren pokryty roślinnością trawiastą i porośniętym drzewami (w tym las), mający potencjał do pełnienia funkcji mieszkaniowej jako element zagospodarowania działki budowlanej.

V.11. Ryzyko wystąpienia podtopień i powodzi

Gmina Padew leży w bliskim sąsiedztwie rzeki Wisły. Rzeka Wisła wykazuje średnią dynamikę przepływów z uwagi na źródła w rejonach podgórskich. W granicach gminy jest ona w całości obwałowana. Ryzyko powodziowe generowane przez tę rzekę jest częściowo lokalnie łagodzone przez wały przeciwpowodziowe. Niemniej, istniejąca zabudowa techniczna jest niewystarczająca dla wyeliminowania ryzyka wystąpienia powodzi, zwłaszcza w obliczu doływów wód wezbraniowych z rzek o charakterze podgórskim, stąd istnieje groźba przesiąkania, przerwania wału i podtopienia lub zalania terenów przyległych.

Zgodnie z nowymi „Mapami Zagrożenia Powodziowego” przekazanymi do Urzędu przez Ministra Klimatu i Środowiska pismem z dnia 22 października 2020 r., znak: DGW-1.452.1.2020; teren gminy Padew Narodowa nie znajduje się w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, zagrożonym zalaniem wodami powodziowymi rzeki Wisły o prawdopodobieństwie wystąpienia raz na 100 lat. Niemniej istnieje zagrożenie powodziowe dla przypadku całkowitego zniszczenia obwałowania rzeki.

Analizowany teren znajduje się poza obszarami zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie (raz na 10 lat – $Q=10\%$), średnie (raz na 100 lat – $Q=1\%$) lub niskie (raz na 500 lat – $Q=0,2\%$). Natomiast występują obszary narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wałów przeciwpowodziowych położonych wzdłuż Wisły.

W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły nie zawarto zapisów bezpośrednio dotyczących gminy Padew Narodowa. Są tu jednak ustalenia dotyczące jednostek samorządu terytorialnego szczebla gminnego, wskazując m.in. na konieczność dbania o naturalną retencję, ochronę terenów zalewowych przed zabudową, edukację mieszkańców oraz na działania adaptacyjne w zakresie dostosowania istniejącej zabudowy do ryzyka wystąpienia powodzi.

Należy dodać, że zasięgi obszarów zagrożonych powodzią wyznaczono na podstawie badań modelowych wykonanych dla głównych cieków – a zatem wskazane zasięgi nie wykluczają możliwości wystąpienia podobnych zjawisk w obrębie mniej istotnych rzek i potoków (choć ich zasięg jest z pewnością mniej istotny). Należy także mieć na uwadze podtopienia ze spływu powierzchniowego, które mogą wystąpić przy intensywnych lub długotrwałych opadach

deszczu, zwłaszcza w rejonach o dużym stopniu zasklepienia powierzchni terenu i bez dostatecznie rozbudowanej kanalizacji deszczowej i rozwiązań z zakresu retencji wód.

V.12. Klimat i jakość powietrza

Gmina Padew Narodowa znajduje się w strefie klimatu umiarkowanego, którego charakterystyczną cechą jest duża zmienność i nieregularność sytuacji meteorologicznych. Klimat panujący na terenie gminy wynika z centralnego położenia w Kotlinie Sandomierskiej. Teren Kotliny jest wyjątkowo nasłoneczniony. Jest to klimat nizinny charakteryzujący się dość długim i ciepłym latem, ciepłą zimą i stosunkowo niedużą ilością opadów. W ciągu roku przeważają wiatry zachodnie.

Charakterystycznymi cechami klimatu są tu: okres wegetacji: 205 – 220 dni, suma opadów rocznych: ok. 700 mm, średnia temp. stycznia: (-5,30C), średnia temp. lipca: 17,7⁰C, roczna amplituda temperatury: 23⁰C, średnia temp. roku: 7- 8⁰C, średnia liczba dni mroźnych: 51, długość zalegania pokrywy śnieżnej: 50 – 70 - dni w roku, średnia liczba dni gorących: 57, średnia liczba dni z przymrozkami: 122, średnia liczba dni z mgłą: 50. Dominują wiatry z sektora zachodniego i południowego, a najczęstszym kierunkiem wiatru jest zachód-północny-zachód (WNW) oraz południe-południowy-zachód (SSW).

Położenie obszaru opracowania w polu oddziaływania zabudowy mieszkaniowej, komunikacyjnej, modyfikuje czynniki meteorologiczne w stosunku do obszarów położonych na otwartych przestrzeniach. Zarówno podwyższenie temperatury jak i obniżenie bezpośredniego promieniowania słonecznego z uwagi na zanieczyszczenie powietrza a także modyfikacja kierunków i siły wiatru poprzez zabudowę wielkogabarytową to czynniki, które należy uwzględnić w planowaniu zabudowy. Lokalizacja zabudowy modyfikująca przepływ powietrza winna uwzględniać zarówno jego możliwy wzrost i tym samym dyskomfort użytkowników przestrzeni jak i zbyt duże zahamowanie przepływu powietrza i pogorszenie warunków przewietrzania terenu.

Spośród wielu zagrożeń wynikających z postępujących zmian klimatu, szczególne znaczenie mają powodzie i podtopienia, niedobory wody i susze, a także krótkoterminowe zjawiska: fale upałów i gwałtowne występowanie ekstremalnych zjawisk pogodowych (zwłaszcza nawalne opady deszczu i związane z tym skutki).

W związku z powyższym niezbędne jest uwzględnienie w polityce planowania przestrzennego takich aspektów, jak:

- 1) ochrona przeciwpowodziowa;
- 2) intensyfikacja ochrony gleb przed erozją, realizacji działań z zakresu małej retencji oraz retencji glebowej, zwłaszcza w lasach i na użytkach zielonych;
- 3) uwzględnianie warunków klimatycznych (zmian temperatury, ulewnych opadów, oblodzenia i silnych wiatrów) w procesie projektowania i budowy kluczowej infrastruktury komunikacyjnej oraz technicznej.

W odniesieniu do jakości powietrza atmosferycznego należy zauważyć, że Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska corocznie dokonuje oceny zanieczyszczenia powietrza dwutlenkiem siarki, dwutlenkiem azotu, tlenkiem węgla, benzenem i ozonem oraz pyłem zawieszonym PM10, PM2,5 i zanieczyszczeniami oznaczanymi w pyłe PM10: ołowiem, arsenem, kadmem, niklem i benzo(a)pirenem. Oceny te dokonywane są w odniesieniu do obszarów kraju zwanych strefami. Dla celów takiej oceny województwo podkarpackie podzielone zostało na strefy; gmina miejska Padew Narodowa przynależy do strefy podkarpackiej. Dane za 2016 r. (nowsze jeszcze nie są dostępne) odnoszące się do strefy podkarpackiej wskazują na klasę C (najniższą) dla takich zanieczyszczeń, jak pył PM10 i benzo(a)piren.

Należy dodać, że chwilowe poziomy zanieczyszczenia mogą znacznie odbiegać od ww. wyników, zwłaszcza w sezonie grzewczym oraz w tych porach dnia, w których występuje najwyższy ruch samochodowy. Zobrazowany stopień zanieczyszczenia wskazuje, że absolutnie niezbędnym działaniem jest zarówno dążenie do zmniejszenia emisji wywołującej zanieczyszczenie środowiska, jak i podejmowanie działań adaptacyjnych i minimalizujących – których wyrazem jest m.in. wprowadzanie nowych form zieleni w przestrzeniach o intensywnej zabudowie, szczególnie w obrębie terenów zabudowy mieszkaniowej.

V.13. Uwarunkowania akustyczne

Głównym źródłem hałasu w Padwi Narodowej jest ruch pojazdów na drogach, ruch pociągów na liniach kolejowych.

W analizowanym przypadku problem ochrony akustycznej ma znaczenie marginalne, ponieważ zamierzenie planistyczne, pod kątem którego tworzone jest niniejsze opracowanie, nie przewiduje wprowadzenia ustaleń związanych z emisją hałasu.

VI. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

VI.1. Problemy systemowe

Problemy polityki ochrony środowiska związane są nie tylko z faktycznymi zmianami w środowisku, lecz także z zarządzaniem ochroną środowiska. Zdaniem wykonawcy niniejszej prognozy, za najbardziej dotkliwe problemy w skali kraju w tym zakresie można uznać:

- 1) rozproszony system kompetencji organów administracji w dziedzinie ochrony środowiska i gospodarki wodnej;
- 2) nadanie zbyt niskiego priorytetu aspektom ochrony środowiska i częste traktowanie ich jako niezbędnego kosztu rozwoju gospodarczego;
- 3) brak uwzględniania usług ekosystemowych (tj. funkcji i korzyści czerpanych z ekosystemów, np. naturalna retencja, rekreacja, kontrola erozji gleby, regulacja klimatu, woda i żywność, składniki farmaceutyczne) przy opracowywaniu dokumentów strategicznych oraz projektowaniu i funkcjonowaniu przedsięwzięć;

- 4) niepełna integracji polityki rozwoju i planowania przestrzennego z działaniami na rzecz ochrony środowiska.

Wyszczególnione powyżej problemy nie są przypisane indywidualnie do konkretnego sektora działalności, regionu lub miejsca, tym bardziej nie dotyczą pojedynczych instytucji, projektów czy gmin.

VI.2. Główne wyzwania ochrony środowiska w analizowanym rejonie

Mając na uwadze diagnozę przedstawioną w rozdziale V niniejszej prognozy, można wskazać na następujące główne aspekty środowiskowe mające znaczenie dla ocenianego MPZP:

1. Duża podatność wód podziemnych na zanieczyszczenie z powierzchni terenu z uwagi na płytko występujące wody podziemne i słabą izolację GUPW przed migracją zanieczyszczeń z powierzchni terenu.
2. Postępująca utrata naturalnych walorów retencyjnych wskutek wzrostu powierzchni zabudowanej – zjawisko to powiększa już istniejący wysoki stopień zagrożenia suszą, a także sprzyja występowaniu nagłych wezbrań mogących powodować podtopienia i zniszczenia obiektów budowlanych w niżej położonych częściach zlewni.
3. Oddziaływania związane z emisją zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza atmosferycznego – w tym m.in. wskutek tzw. „niskiej emisji”, której źródłem są przede wszystkim indywidualne źródła energii cieplnej oraz ruch drogowy.
4. Konieczność ochrony krajobrazu przed chaotyczną zabudową.
5. Postępujące zmiany klimatu wymuszające konieczność wprowadzania przedsięwzięć adaptacyjnych (np. zwiększenie odporności zabudowy na ekstremalne zjawiska pogodowe, dbanie o naturalną retencję w celu zmniejszenia ryzyka wystąpienia suszy oraz złagodzenia jej objawów, zabezpieczenie zabudowy przed podtopieniami oraz zwiększenie stopnia odporności na zjawiska powodziowe, wprowadzanie wszelkich form zieleni na terenach zabudowanych w celu poprawy mikroklimatu na terenach podatnych na wysokie temperatury).
6. Nie w pełni wykorzystany potencjał usług ekosystemowych w obszarze objętym ustaleniami planistycznymi: analizowany teren nie posiada w prawdzie cennych walorów rekreacyjnych, krajobrazowych, retencyjnych i klimatotwórczych, niemniej możliwe są takie udoskonalenia, które pozwoliłyby na pełniejsze wykorzystanie ich potencjałów.
7. Nie w pełni wykorzystany potencjał wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych.

Wśród strategicznych zasad gospodarowania dla obszaru analizowanego w niniejszej pracy można wymienić w szczególności:

- 1) zapewnienie jak najwyższego poziomu zabezpieczenia środowiska gruntowo – wodnego przed zanieczyszczeniem,

- 2) właściwe kształtowanie systemu przyrodniczego, w szczególności wprowadzenie systemów zadrzewień i zakrzewień wzbogacających krajobraz oraz zabezpieczających glebę przed erozją eoliczną,
- 3) zabezpieczenie cieków przed przeciążeniem o charakterze fizyczno-chemicznym (wskutek wprowadzania zanieczyszczeń) oraz hydraulicznym (wskutek wprowadzania nadmiernej ilości wód opadowych w przypadku opadów nawaalnych),
- 4) zachowanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych,
- 5) niedopuszczanie do rozpraszania zabudowy.

W analizowanym przypadku, przyrodnicze wskazania do kształtowania struktury przestrzennej są ograniczone sposobem zagospodarowania terenu określonym w obowiązującym planie miejscowym. Bez wątplenia terenem mogącym pełnić funkcje przyrodnicze i stanowiących ośnowę biologiczną są obszary leśne. Znaczenie mają również wszelkie przejawy wprowadzenia roślinności przy budynkach mieszkalnych i terenach komunikacyjnych (m.in. z uwagi na rolę klimatotwórczą, retencyjną i krajobrazową). Kluczowym jest zatem sformułowanie zaleceń środowiskowych, które będą możliwe do uwzględnienia w ramach zasad i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Te aspekty są bliżej przedstawione w kolejnych dwóch podrozdziałach.

VI.3. Prognoza zmian zachodzących w środowisku

Na analizowanym obszarze spodziewać się można wprowadzania zmian o charakterze porządkowym i usprawniającym/doskonającym dotychczasowy sposób zagospodarowania terenu określony w obowiązującym planie miejscowym; wyrazem tego trendu jest np. dążenie do wprowadzenia zapisów usprawniających kwestie poprawy warunków zagospodarowania istniejących działek budowlanych oraz dojazdu do nich.

Powolne zmiany zachodzą w strukturze użytkowania terenów. Oczekiwać można zmniejszenia udziału przestrzeni niezabudowanej wskutek ekspansji zabudowy. Prawdziwym zagrożeniem byłaby urbanizacja chaotyczna, powodująca nie tylko niepożądane skutki ekologiczne, ale także funkcjonalne. Sterowanie tymi procesami jest ważnym zadaniem gminnej polityki zagospodarowania przestrzennego.

W ostatnich latach obserwuje się wyraźnie trendy określające charakter zmian antropogenicznych, które można zidentyfikować następująco:

- minimalizacja negatywnych oddziaływań indywidualnych podmiotów gospodarczych na środowisko, co jest związane z bardziej restrykcyjną polityką ochrony środowiska,
- intensywna zabudowa terenów (nawet tych, które mają szczególne ograniczenia – np. tereny o niekorzystnych warunkach hydrogeologicznych, hydrologicznych i geoinżynierskich).

Do najistotniejszych zagrożeń dla szaty roślinnej można zaliczyć: procesy sukcesyjne, obniżanie poziomu wód gruntowych, zaniechanie ekstensywnego użytkowania łąk, zwiększanie powierzchni pól uprawnych i obszarów zabudowy. W następstwie tych zagrożeń możliwe jest ustępowanie gatunków wrażliwych oraz niekorzystne zmiany w ekosystemach. W odniesieniu do fauny najczęściej notowane są zagrożenia związane z usuwaniem starych, dziuplastych i obumierających drzew oraz zadrzewień śródpolnych. Ponadto istotny wpływ na faunę wywierają: zanieczyszczenie wód, utrata dogodnych warunków siedliskowych, szlaki komunikacyjne, chemizacja środowiska, intensyfikacja rolnictwa oraz zagrożenia wynikające z bezpośredniej działalności człowieka (zabudowa, niszczenie siedlisk). Wymienione wyżej procesy wpływają negatywnie zarówno na zasobność bazy pokarmowej zwierząt, dogodność siedlisk gatunków, a pośrednio – na stan ilościowy i jakościowy populacji.

W oparciu o prognozowane scenariusze klimatyczne można przewidywać, że zmiany klimatu sprowadzać się będą do zmiany sezonowych sum opadów, z jednoczesnym wzrostem sum opadów w zimie i spadkiem w lecie. Szczególnie niebezpieczne jest prognozowane nasilenie się częstotliwości i gwałtowności występowania zjawisk ekstremalnych i w konsekwencji ich niekorzystnych skutków. Wyniki analizy scenariuszy klimatycznych wskazują m.in. na następujące tendencje:

- wyraźna tendencja wzrostowa średniej temperatury, co już bywa odzwierciedlone w innych wskaźnikach, np. wyraźna jest tendencja wydłużenia termicznego okresu wegetacyjnego, maleje liczba dni z temperaturą min. mniejszą od 0°C, a rośnie liczba dni z temperaturą maksymalną wyższą od 25°C; zmniejsza się okres zalegania śniegu;
- tendencje dot. opadów wskazują na zwiększenie opadów jesiennych, zimowych i wiosennych oraz zmniejszenie sumy opadów letnich, przy czym zmianom wartości średnich będą towarzyszyły zmiany częstości występowania zjawisk ekstremalnych prawdopodobnie o większym natężeniu.

Komponentami szczególnie narażonymi na negatywne zmiany są: wody podziemne, wody powierzchniowe, przyroda ożywiona (flora, fauna), krajobraz, a także gleba i powietrze atmosferyczne. Wymienione komponenty środowiska są szczególnie wrażliwe na degradację, a ich ewentualna regeneracja jest długotrwała. Szczególnie wrażliwe na antropopresję są wody podziemne, które na analizowanym terenie w wielu miejscach występują płytko, są hydraulicznie połączone z głębszymi poziomami wodonośnymi oraz z wodami powierzchniowymi. Przede wszystkim jednak nie są one dostatecznie zabezpieczone przed oddziaływaniami z powierzchni ziemi. Wody te są silnie narażone na przenikanie (wraz z wodami opadowymi) zanieczyszczeń obszarowych takich, jak np. wycieki z pojazdów, nawozy i środki ochrony roślin. Wobec powyższego, wysoce pożądanym jest infrastrukturalne zabezpieczenie wód podziemnych przed możliwością migracji zanieczyszczeń do środowiska gruntowo – wodnego.

W rejonie analizowanego terenu małą odpornością na oddziaływanie antropogeniczne charakteryzują się również obszary w rejonie cieków wodnych oraz tereny zieleni.

W dolinach cieków wody gruntowe wraz z wodami powierzchniowymi i istniejącą roślinnością tworzą ściśle powiązany i bardzo wrażliwy na degradację zespół. Zaburzenie funkcjonowania choćby jednego z tych elementów powoduje natychmiastowe niekorzystne zmiany w pozostałych. Z tego względu doliny i obniżenia powinny podlegać szczególnej ochronie. Szkodliwe dla funkcjonowania dolin są przede wszystkim: zasklepienie powierzchni gruntu oraz rolnictwo – stosowanie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin.

Elementem charakteryzującym się bardzo wysoką zdolnością do regeneracji jest powietrze atmosferyczne. Do likwidacji jego zanieczyszczenia wystarczy likwidacja źródła emisji substancji zanieczyszczających. W tym aspekcie trzeba wskazać na to, że głównym źródłem zanieczyszczeń mających wpływ na jakość życia mieszkańców jest tzw. „niska emisja”, której źródłem są indywidualne źródła energii cieplnej oraz ruch samochodów (okresowo także emisja związana z pracami rolnymi).

VII. ANALIZA I OCENA ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Głównym celem sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko jest odniesienie ustaleń ocenianego dokumentu do polityki ochrony środowiska oraz zasad zrównoważonego rozwoju, a także – o ile jest to możliwe – do ryzyka wystąpienia bezpośrednich oddziaływań na środowisko. Co do zasady prognoza nie jest dokumentem odnoszącym się szczegółowo do indywidualnej oceny poszczególnych przedsięwzięć i zamierzeń planistyczno-inwestycyjnych; może ona jedynie w zgeneralizowany i uogólniony sposób rozważać korzyści i zagrożenia wynikające z realizacji dokumentu strategicznego bądź odstąpienia od tejże realizacji. Miejscem na szczegółową analizę są generalnie postępowania administracyjne dotyczące poszczególnych przedsięwzięć. W tym kontekście przedstawiono ocenę oddziaływania MPZP w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska (mających znaczenie dla ocenianego dokumentu, tj. objętych potencjalnym oddziaływaniem skutków wejścia w życie MPZP). Należy pamiętać, że poziom szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko jest adekwatny do poziomu szczegółowości ocenianego dokumentu.

Charakter prawny MPZP powoduje, że co do zasady środowiskowe skutki jego realizacji będą miały charakter długoterminowy. Oddziaływania te będą się kumulowały ze skutkami wdrażania innych dokumentów strategicznych, np. rozporządzeń w sprawie warunków korzystania z wód (regionu wodnego), programu wodno-środowiskowego kraju, programów ochrony środowiska, programów ograniczania niskiej emisji, a także innych planów, programów i przepisów mających znaczenie dla ochrony środowiska. Oznacza to, że brak uwzględnienia jakiegoś aspektu w MPZP nie oznacza, że aspekt ten jest całkowicie pomijany w polityce ochrony środowiska na danym terenie.

Przedstawiona w dalszej części rozdziału analiza w zakresie oddziaływania na środowisko bazuje na założeniu, że stosowanie zapisów MPZP będzie się odbywać równoległe do wdrażania ustaleń innych dokumentów strategicznych i aktów prawnych. Ich powiązanie oraz równoległe i równorzędne stosowanie pozwoli na zachowanie wysokiego poziomu ochrony środowiska, gospodarki wodnej i adaptacji do zmian klimatu.

Analizując przewidywane oddziaływania związane z wdrażaniem ustaleń MPZP, należy oddzielić sferę intencji od faktycznych skutków. Ostatecznie kwestia oddziaływań środowiskowych będzie rozstrzygana na etapie praktycznego zastosowania przepisów o budownictwie, ochronie środowiska, gospodarce wodnej i inne.

VII.1. Oddziaływanie na wody powierzchniowe

Przyjęcie analizowanego dokumentu nie będzie generować negatywnego oddziaływania na środowisko wód powierzchniowych oraz nie będzie kolidować z polityką ochrony wód. Projekt MPZP nie ma zapisów, które mogłyby powodować ryzyko negatywnego oddziaływania na stan wód powierzchniowych.

Ważnym aspektem w ocenianym MPZP jest sposób podejścia do gospodarki wodno – ściekowej. Wprowadzono do MPZP zapisy mówiące o docelowym zagospodarowaniu

ścieków komunalnych poprzez ich skierowanie do kanalizacji sanitarnej. Projekt MPZP zawiera stosowne zapisy sprzyjające budowie i utrzymaniu sieci kanalizacji sanitarnej.

Istotnym aspektem jest wprowadzanie do MPZP zapisów sprzyjających retencjonowaniu wód opadowych i roztopowych. Stanowi to realną odpowiedź na wyzwania strategiczne dotyczące uwzględniania usług ekosystemowych, adaptacji do zmian klimatycznych oraz zmniejszania ryzyka wystąpienia susz i powodzi. Wprowadzanie takich zapisów jest niezbędne z kilku powodów. Zasadniczymi powodami są zapisy przewidujące przeznaczenie nowych terenów pod zabudowę oraz uwarunkowania środowiskowe wskazane we wcześniejszej części prognozy przy omawianiu kwestii dot. klimatu, suszy i powodzi. Istotne są również cele strategiczne polityki środowiskowej, które także mówią o tym aspekcie. Równie ważny jest fakt, że stan ekologiczny wód zależy m.in. od stopnia zasklepienia (uszczelnienia) powierzchni ziemi w zlewni (którego skutkiem jest pogorszenie właściwości retencyjnych), tzn. im wyższy stopień zasklepienia, tym mniejsze są realne szanse na osiągnięcie dobrego stanu/potencjału ekologicznego („Identyfikacja i ocena oddziaływań antropogenicznych na zasoby wodne zlewni Raby wraz z oszacowaniem ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych”, Nachlik E. (red.), Politechnika Krakowska, Kraków 2006). Warto zaznaczyć, że zasklepienie zlewni może być minimalizowane i rekompensowane poprzez odpowiednie sformułowanie zasad zagospodarowania przestrzennego. W analizowanym przypadku aspekt ten jest korzystnie ujęty poprzez wprowadzenie do MPZP ustaleń na temat udziału powierzchni biologicznie czynnych oraz zapisów umożliwiających wprowadzenie rozwiązań związanych z retencjonowaniem wód opadowych i roztopowych.

Nie stwierdzono ryzyka kolizji ocenianego dokumentu z celami środowiskowymi wynikającymi z dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (tzw. Ramowej Dyrektywy Wodnej). Cele te wskazują m.in. na niepogorszenie się stanu wód powierzchniowych i podziemnych oraz ochronę, poprawę i przywrócenie dobrego stanu wód (art. 4) oraz na promowanie zrównoważonego korzystania z wód opartego na długoterminowej ochronie dostępnych zasobów wodnych (art. 1). Oceniany projekt MPZP nie wprowadza takich ustaleń, które mogłyby zagrozić realizacji tych celów.

Przedstawione w niniejszym podrozdziale tezy oparte są na założeniu, że na etapie planowania, projektowania, realizowania i funkcjonowania konkretnych przedsięwzięć zostanie zapewniony wysoki stopień dbałości o wymagania ochrony środowiska. Może to być zweryfikowane przede wszystkim na etapie postępowań administracyjnych (w tym w szczególności w ramach tych postępowań, którym towarzyszy przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko) powiązanych z merytoryczną środowiskową oceną konkretnego działania lub przedsięwzięcia. Natomiast ustalenia analizowanego MPZP z pewnością sprzyjają zachowaniu odpowiedniego poziomu ochrony wód powierzchniowych.

VII.2. Oddziaływanie na wody podziemne

Przyjęcie analizowanego dokumentu nie będzie generować niekorzystnych oddziaływań na środowisko wód podziemnych, ponieważ MPZP wprowadza ustalenia zapewniające dbałość o ochronę tego komponentu środowiska. Wyraża się to poprzez zapisy sprzyjające skierowaniu ścieków do kanalizacji oraz ustalenia sprzyjające retencjonowaniu wód opadowych i roztopowych (co oznacza też możliwość ich wykorzystania), które mogą zminimalizować oddziaływania związane z zaburzeniem retencji gruntowej.

W świetle wysokiego stopnia zagrożenia wód podziemnych pozytywnie należy ocenić wskazanie, że ścieki komunalne mają być kierowane do kanalizacji sanitarnej.

Nie stwierdzono ryzyka kolizji ocenianego dokumentu z celami środowiskowymi Ramowej Dyrektywy Wodnej. Cele te wskazują m.in. na nie pogorszenie się stanu wód podziemnych, na zapobieganie dopływowi lub ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych oraz na promowanie zrównoważonego korzystania z wód opartego na długoterminowej ochronie dostępnych zasobów wodnych.

W odniesieniu do wód podziemnych aktualne pozostają wyrażone w poprzednim podrozdziale wnioski co do ocenianego MPZP dotyczące jego praktycznego wdrażania i monitorowania.

VII.3. MPZP a adaptacja do skutków zmian klimatycznych

Ustalenia ocenianego MPZP mogą sprzyjać wyzwaniom wynikającym z konieczności adaptacji do zmian klimatycznych, bowiem zapisy planu zapewniają odpowiednio wysoki stopień udziału powierzchni biologicznie czynnej. Ponadto, projekt MPZP zawiera zapisy umożliwiające retencjonowanie wód opadowych i roztopowych na terenach zabudowanych. Dokument wskazuje na możliwość realizacji tzw. „zielonych dachów”, nie wyklucza też realizacji „zielonych ścian” (pnączy i ogrodów wertykalnych), które korzystnie wpływają na mikroklimat oraz przechwytyją część wód opadowych. Aspekty te mają duże znaczenie w kontekście zmniejszenia ryzyka wystąpienia suszy i powodzi oraz w kontekście adaptacji infrastruktury gminnej do dynamicznych warunków pogodowych wyrażających się w krótkotrwałych nawalnych opadach atmosferycznych oraz długich okresach bezopadowych.

Warto zaznaczyć, że aspekty związane z adaptacją do zmian klimatycznych należy brać pod uwagę nie tylko na szczeblu strategicznym; przede wszystkim należy nadać im dużą wagę przy projektowaniu konkretnych działań inwestycyjnych. Chodzi tu m.in. o konieczność ochrony i zwiększania retencji naturalnej (która jest ograniczana np. w wyniku nowej zabudowy związanej z zasklepieniem powierzchni terenu) oraz praktyczne zastosowanie działań infrastrukturalnych związanych z zagospodarowaniem przestrzeni (stawy retencyjne, powierzchnie biologicznie czynne, skrzynki rozsączające, ukształtowanie terenu w sposób spowalniający odpływ wód opadowych, itd.). Przede wszystkim należy zapewnić ochronę istniejących elementów środowiska sprzyjających zachowaniu naturalnej retencji wodnej w środowisku. Ponadto, możliwe jest zastosowanie specjalnych rozwiązań technicznych

i nietechnicznych ograniczających nadmierny i sztucznie przyspieszony odpływ wód opadowych. Możliwe są jednak także inne działania, np. o charakterze edukacyjno – finansowym; przykładem takiej inicjatywy jest uchwała Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 03.09.2015 r. dotycząca ulg w podatku od nieruchomości dla tych, którzy utworzą na budynku zielony dach lub ogród wertykalny na ścianach budynku, a także zarządzenie nr 6541/17 Prezydenta Wrocławia z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie gospodarowania wodami opadowymi we Wrocławiu, wskazujące na działania systemowe i organizacyjne skłaniające do prośrodowiskowego i przeciwpowodziowego zagospodarowania wód opadowych i roztopowych.

W kontekście zmian klimatycznych warto też podkreślić ustalenia dokumentów strategicznych, które mówią o konieczności tworzenia warunków technicznych i ekonomicznych powodujących zmianę nośników energii na mniej uciążliwe dla środowiska. W MPZP wskazano na możliwość zaopatrzenia w ciepło i energię elektryczną z urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych o mocy do 100 kW.

VII.4. Oddziaływanie na środowisko przyrodnicze

Omawiając oddziaływanie MPZP na środowisko przyrodnicze należy podkreślić, że projektu tego dokumentu i wykonanej dla niego prognozy OOS nie można analizować w oderwaniu od obowiązujących przepisów o ochronie przyrody i o lasach. Należy też uwzględnić wynikające z przepisów przypisanie poszczególnych kompetencji do różnych organów administracji; w przypadku ochrony przyrody, kompetencje te przypisane są m.in. regionalnym dyrektorom ochrony środowiska, starostom, dyrektorom regionalnych dyrekcji lasów państwowych, radom miast i gmin oraz wójtom, burmistrzom i prezydentom.

Realizacja zabudowy wyznaczonej w projekcie MPZP będzie w nieznacznym stopniu bezpośrednio oddziaływała na zwierzęta i rośliny. W miejscu powstawania nowych obiektów na terenach dotychczas niezabudowanych nastąpi lokalne, bezpośrednie, długoterminowe i stałe zubożenie lub zlikwidowanie istniejącej roślinności, zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna. Pewną okolicznością łagodzącą jest fakt, że żaden z terenów wskazanych pod zabudowę nie stanowi cennych przyrodniczo siedlisk, zarówno pod względem florystycznym jak i faunistycznym.

W MPZP nie zawarto zapisów kolidujących z prawnie określonymi wymaganiami ochrony przyrody. Oceniany dokument w jakikolwiek sposób nie oddziałuje na obszary ochrony przyrody, nie wpływa też na realizację ustaleń wynikających z planów ochrony, planów zadań ochronnych czy też innych dokumentów dotyczących obszarów objętych prawnymi formami ochrony przyrody.

Oceniany projekt MPZP przewiduje formalne zmiany statusu użytków leśnych na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej poprawiający warunki zagospodarowania działek budowlanych oraz na pod drogę publiczną niezbędną do właściwej obsługi komunikacyjnej terenu objętego planem oraz terenów sąsiednich, wskazanych w obowiązującym planie miejscowym pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. Skutkiem tego będzie z jednej

strony zmniejszenie stopnia naturalności istniejących form zieleni, natomiast z drugiej strony – nastąpi poprawa walorów krajobrazowych oraz poprawa warunków życia mieszkańców.

W świetle powyższego można uznać, że proponowane zapisy MPZP wpisują się w gminne, regionalne i ogólnopolskie dokumenty określające zasady polityki ochrony środowiska.

Ocena ta mogłaby być jeszcze bardziej pozytywna, gdyby analizowany projekt MPZP wprost wskazał na konieczność ochrony istniejących zadrzewień poprzez ich maksymalne wykorzystanie w przyszłym zagospodarowaniu terenu działki budowlanej. Oczywiście nie powinno to wykluczyć możliwości interwencji technicznych w przypadku wystąpienia niekorzystnych zdarzeń zagrażających np. stateczności obiektów budowlanych.

Mimo że teren ten pozbawiony jest cennych lub unikalnych wartości przyrodniczych, to jednak znaczenie ma tu kształtowanie gminnego systemu przyrodniczego (choćby z racji świadczenia typowych usług ekosystemowych: oczyszczanie powietrza, korzystny wpływ na mikroklimat, funkcja krajobrazowa, funkcja retencyjna, izolacyjna i in.). W projekcie MPZP wprowadzono korzystne zapisy sprzyjające ochronie flory i fauny oraz wdrożeniu lub utrzymaniu wysokiego stopnia udziału powierzchni biologicznie czynnych.

VII.5. Oddziaływanie na jakość życia i zdrowie ludzi

Ustalenia ocenianego MPZP zapewniają wyższy niż dotychczas poziom dbałości o jakość życia mieszkańców. Wyraża się to w zapisach regulujących sposób zagospodarowania przestrzeni na dotychczas zamieszkałych terenach, które nie cechują się szczególnie wysoką jakością tkanki architektonicznej. Wprowadzenie zapisów mających na celu uporządkowanie i estetyzację przestrzeni powinno być korzystnie odbierane przez mieszkańców.

Można odnieść wrażenie, że MPZP nie wykorzystuje w pełni swojego potencjału w ww. zakresie, ponieważ oszczędnie traktuje takie kwestie, jak: wprowadzenie innowacyjnych form zieleni, stosowanie ogrodzeń niekolidujących z krajobrazem czy wolnostojące tablice reklamowe. Wydaje się, że wprowadzenie zapisów regulujących tego typu kwestie mogłoby podwyższyć pozytywne skutki związane z wdrażaniem ustaleń MPZP. Z drugiej strony, ustalenia MPZP nie wykluczają wprowadzenia korzystnych form zieleni i rozwiązań architektonicznych ogrodzeń. Odrębną sprawą jest również to, że aspekty dot. ogrodzeń i tablic reklamowych docelowo będą mogły być uregulowane w uchwale Rady Gminy w sprawie zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane (akt prawny w trybie art. 37a ust. 1 i 4 oraz art. 37b ust. 6 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

Oczywistym jest, że ustalenia MPZP, podobnie jak i wszelkie inne przepisy, nie są w stanie zagwarantować, że oddziaływania antropogeniczne nie będą uciążliwe dla mieszkańców. Ostatecznie kluczowym aspektem pozostaje przestrzeganie obowiązujących przepisów, w tym także ustaleń wynikających z MPZP – i tutaj duże znaczenie ma sposób

przeprowadzania kontroli spełniania przepisów o ochronie środowiska przez odpowiednie organy administracji publicznej.

Należy mieć również na uwadze fakt istnienia uprawnień mieszkańców w kwestii ochrony swojego interesu prawnego, które nie kończą się na etapie postępowań administracyjnych w sprawie wydania decyzji zezwalających na realizację przedsięwzięcia. Oprócz możliwości przeprowadzenia kontroli przez odpowiednie organy administracji publicznej (np. wojewódzki inspektorat ochrony środowiska) równie duże znaczenie mają uprawnienia wynikające z kodeksu cywilnego. Warto zwrócić uwagę na fakt, że według art. 144 kodeksu cywilnego, „właściciel nieruchomości powinien przy wykonywaniu swego prawa powstrzymać się od działań, które by zakłócały korzystanie z nieruchomości sąsiednich ponad przeciętną miarę, wynikającą ze społeczno-gospodarczego przeznaczenia nieruchomości i stosunków miejscowych”. Chodzi tu o aktywne zachowanie lub działanie, które jest podejmowane w ramach wykonywania przysługującego sąsiadowi prawa, równocześnie oddziałujące na sferę cudzego (sąsiedniego) prawa własności. Ustawodawca zakazuje działań (oddziaływania), których skutkiem jest zakłócanie cudzego prawa. Oddziaływania objęte normą art. 144 kodeksu cywilnego bywają definiowane jako „immisje pośrednie”, tj. uboczny, choć kłopotliwy dla sąsiadów, skutek działania właściciela. Nie stanowią one zamierzonego oddziaływania na nieruchomości sąsiednie. Oddziaływanie takie jak hałas, drgania, wstrząsy, emisje gazów i pyłów są immisjami pośrednimi.

Jeżeli jednak na etapie funkcjonowania inwestycji okaże się, że użytkowanie przedsięwzięcia wykracza ponad przeciętną miarę i powoduje istotne negatywne oddziaływania na sąsiednich nieruchomościach, mieszkańcom przysługują prawa wzywające inwestora do zaprzestania zakłócania ponad przeciętną miarę. Uprawnienia to dotyczy także sytuacji, w której przed wydaniem decyzji badano wpływ inwestycji na środowisko.

VII.6. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Realizacja ustaleń wynikających z projektu MPZP może doprowadzić do zabudowania terenu (tak samo jak i realizacja ustaleń wynikających z obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru WYGWIZDÓW III), co spowoduje w pierwszej kolejności pogorszenie warunków glebowych w miejscu realizacji inwestycji. Pewną okolicznością łagodzącą jest fakt, że na analizowanym terenie nie występują cenne gleby.

Przyjęcie analizowanego dokumentu nie będzie generować znaczących niekorzystnych oddziaływań na powierzchnię ziemi, ponieważ MPZP wprowadza ustalenia zapewniające dbałość o ochronę tego komponentu środowiska. Wyraża się on poprzez zapisy sprzyjające należytej gospodarce ściekowej oraz ustalenia sprzyjające retencji wód opadowych i roztopowych oraz zachowaniu wysokiego udziału powierzchni biologicznie czynnej.

VII.7. Oddziaływanie na krajobraz i dobra kultury

Analizowany projekt MPZP uwzględnia zasady ochrony krajobrazu i dóbr kultury, włączając w to również stanowiska archeologiczne. W planie określono zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu. Ustalenia te mogą generować wyłącznie pozytywne oddziaływanie na krajobraz i dobra kultury. Ich należyte uwzględnienie na etapie praktycznego stosowania MPZP będzie gwarantowało należyty stopień ochrony walorów krajobrazowych i aspektów związanych z ochroną zabytków i dóbr kultury.

Należy uwzględnić ryzyko, że w toku realizacji poszczególnych inwestycji dojdzie do odkrycia zabytków lub dóbr kultury. W takich przypadkach zastosowanie znajdą standardowe procedury uregulowane przepisami o ochronie zabytków.

Oceniany dokument zawiera zapisy, których skutkiem będą zmiany w krajobrazie. Zasady zagospodarowania uwzględniają konieczność zachowania lub/i tworzenia zieleni w pobliżu zabudowy mieszkaniowej oraz inne zasady nawiązujące do walorów krajobrazowych, co powinno skutecznie zapobiegać niekorzystnym zmianom krajobrazu, do których mogłoby dojść w związku ze zmianą sposobu zagospodarowania terenu (dotychczas pełnił on funkcję rolniczą).

Ponadto należy zwrócić uwagę na fakt, że oceniany projekt MPZP dopuszcza zaopatrzenie w ciepło i energię elektryczną realizację z urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł, o mocy nie przekraczającej 100kW (z wyłączeniem obiektów i urządzeń wykorzystujących energię wiatru). Chodzi tu głównie o małe instalacje prosumenckie. Można wśród nich wyróżnić takie, których rozwój w żaden sposób nie wpłynie na krajobraz (np. instalowane wewnątrz budynków gruntowe pompy ciepła i instalacje wykorzystujące biomasę) oraz takie, które są widoczne na zewnątrz i ich rozwój będzie się wiązał z pewnym wpływem na krajobraz (panele fotowoltaiczne, kolektory słoneczne). W tej drugiej grupie znajdują się urządzenia, które łatwo się integrują z architekturą, dzięki czemu ich wpływ na ład przestrzenny jest minimalny lub zerowy. Przykładowo, w technologii fotowoltaiki zintegrowanej z budownictwem (tzw. BIPV) moduły fotowoltaiczne zastępują tradycyjne materiały budowlane i powstające w ten sposób dachy lub fasady budynku nie wyróżniają się od otoczenia – są częścią bryły budynku. Jedynym wyróżniającym z otoczenia elementem może być inna kolorystyka ogniw fotowoltaicznych w przypadku, gdy np. inwestor zdecyduje się na typowy dla ogniw kolor granatowy, jednak są już możliwe rozwiązania, w których kolor ogniw nie odbiega od typowych kolorów dachów czy elewacji – w tym ostatnim przypadku moduły mogą być wbudowane w okna lub szklane fasady i pozostać praktycznie niewidoczne. Przykładem innego zastosowania technologii fotowoltaicznych typu BIPV jest wbudowywanie modułów w zadaszenia parkingów (co wiązałoby się z korzystnym dla pojazdów zacienieniem i będzie wpływać pozytywnie na mikroklimat danego miejsca). Wpływ pozostałych technologii słonecznych na krajobraz, takich jak fotowoltaika niezintegrowana z budownictwem i kolektory słoneczne, zależy od położenia tych systemów względem budynku - moduły położone na dachu skośnym pod tym samym kątem co dach, mniej wyróżniają się od otoczenia niż moduły budowane na dachach płaskich, ustawione na wspornikach pod kątem. Z kolei instalacje fotowoltaiczne budowane

na gruncie mogą mieć większy wpływ na ład przestrzenny. Będzie on zależny od powierzchni modułów, a także od tego czy elektrownia jest nieruchoma, czy też jest zainstalowana na trackerze nadążnym – w tym drugim przypadku wpływ na ład przestrzenny będzie większy.

VII.8. Oddziaływanie na powietrze i klimat akustyczny

Oceniany MPZP zawiera zapisy sprzyjające odpowiedniej ochronie akustycznej terenów zamieszkałych przez ludzi. W powiązaniu z przepisami o ochronie akustycznej zapewni to mieszkańcom należyty poziom jakości życia.

Zdecydowanie pozytywnie należy ocenić ustalenia MPZP mówiące o zakazie wykonywania instalacji na paliwa stałe w obiektach budowlanych (dopuszczono jedynie bardziej przyjazne środowisku formy zaopatrzenia w energię cieplną i elektryczną). Korzystne dla środowiska skutki będą wynikać również z zachowania wysokiego poziomu udziału powierzchni biologicznie czynnych, w tym – tzw. „zielonych dachów” i „zielonych ścian”. Istotne znaczenie ma też wprowadzenie zapisów o ścieżkach rowerowych.

Ponadto, należy pamiętać o obowiązywaniu przepisów mówiących o konieczności zachowania standardów jakości środowiska poza granicami terenu, do której inwestor posiada tytuł prawny oraz nakaz stosowania rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych zapewniających zachowanie standardów jakości środowiska.

Dla ochrony powietrza pozytywne znaczenie mają takie zapisy MPZP, jak:

- 1) zachowanie racjonalnie wysokiego udziału powierzchni biologicznie czynnych,
- 2) możliwość zaopatrzenia w ciepło i energię elektryczną z zastosowaniem urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych oraz zero- i niskoemisyjnych.

VII.9. Oddziaływanie transgraniczne

Oceniany projekt MPZP nie będzie generował oddziaływania wykraczającego poza granice Polski, w związku z czym nie ma potrzeby przeprowadzania transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko.

VIII. WPŁYW NA ŚRODOWISKO W PRZYPADKU ODSTĄPIENIA OD REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest bardzo istotnym aktem prawa miejscowego, który stanowi praktyczny sposób realizacji gminnej polityki zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska, gospodarki wodnej, adaptacji do zmian klimatycznych i przeciwdziałania tym zmianom. Duży potencjał prawny MPZP sprawia, że można w nim zawrzeć wiele zapisów mających na celu utrzymanie lub wprowadzenie wysokich standardów ochrony środowiska, włączając w to zasady ochrony krajobrazu i zapewnienie warunków do praktycznego wdrażania zasad zrównoważonego rozwoju.

Przyjęcie MPZP może stanowić jeden z ważnych kroków w kierunku wdrażania regionalnej i krajowej polityki ochrony środowiska, gospodarki odpadami, gospodarki wodnej i adaptacji do zmian klimatu. Najbardziej istotnym elementem pozostanie jednak praktyczna realizacja ustaleń MPZP, a zatem pozytywna ocena analizowanego dokumentu jest w zasadzie uwarunkowana założeniem, że na etapie indywidualnego planowania, projektowania, realizowania i funkcjonowania konkretnych przedsięwzięć zostanie zachowany wysoki poziom ochrony środowiska uwzględniający zasady wynikające z MPZP.

Oceniany projekt MPZP zawiera ustalenia o charakterze sprzyjającym niektórym aspektom ochrony środowiska. Jego stosowanie będzie się odbywało równolegle z wdrażaniem przepisów określających warunki korzystania ze środowiska oraz innych przepisów i dokumentów strategicznych wspierających zachowanie należytego poziomu jego ochrony.

Odstąpienie od przyjęcia MPZP byłoby zaprzepaszczeniem szansy na opracowanie dobrego i praktycznego narzędzia do odpowiedniego zarządzania zagospodarowaniem przestrzennym i wdrażania zasad zrównoważonego rozwoju. W związku z powyższym, rekomenduje się przyjęcie ocenianego MPZP oraz uwzględnienie, w miarę możliwości, rekomendacji dotyczących zasad wdrażania ocenianego dokumentu.

IX. PROPOZYCJA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

Jak już wcześniej wspomniano, na analizowanym terenie obowiązuje studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (z którym nowy MPZP musi być zgodny) – aspekt ten ma kluczowe znaczenie dla rozpatrywania rozwiązań alternatywnych.

Istnieje możliwość opracowania takiego wariantu MPZP, który wprowadzałby ustalenia o mniejszym niż proponowany udziale powierzchni biologicznie czynnej. Możliwe byłoby dopuszczenie lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Ponadto, możliwe byłoby zagospodarowywania ścieków bytowych w tzw. przydomowych oczyszczalniach ścieków.

W oczywisty sposób takie rozwiązanie byłoby o wiele mniej korzystne dla środowiska. Warto podkreślić, iż najgorszym wariantem byłby wariant polegający na odstąpieniu od opracowania i stosowania analizowanego MPZP.

Istnieje również możliwość opracowania takiego wariantu MPZP, który wprowadzi wyższy standard jakości życia mieszkańców w związku ze zwiększeniem poziomu ochrony środowiska. Można zatem uznać, że wersją alternatywną projektu MPZP będzie takie brzmienie ocenianego dokumentu, które uwzględni zapisy przedstawione w kolejnym rozdziale.

Trzeba też zauważyć, że oceniany projekt MPZP w swojej treści zawiera wskazania co do możliwego rozpatrywania wariantów alternatywnych. Wyrazem tego jest np. pozostawienie do wyboru różnych sposobów kształtowania zieleni czy sposobu zaopatrzenia w energię cieplną oraz wprowadzenia proporcji terenów zabudowanych i biologicznie czynnych.

Należy dodać, że możliwości analityczne analizy wariantów alternatywnych są determinowane charakterem i stopniem szczegółowości dokumentu poddawanego ocenie. Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko wskazuje na potrzebę omawiania „rozsądnych alternatyw” budowanych na podstawie analizy informacji, które mogą być „racjonalnie wymagane” lub wskazania, dlaczego takie alternatywy nie mogły być sformułowane. Obowiązek zidentyfikowania, opisanie i oszacowania rozsądnych rozwiązań alternatywnych musi być odczytywany w kontekście celu dyrektywy, który polega na dopilnowaniu, że potencjalne środowiskowe skutki realizacji planów i programów są uwzględnione podczas przygotowania tych dokumentów, przed ich przyjęciem oraz na etapie ich realizacji.

X. ŚRODKI ZAPOBIEGAJĄCE ORAZ OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Zgodnie z przedstawionymi wcześniej tezami, realizacja celów strategicznych ocenianego MPZP może skutkować zwiększeniem poziomu ochrony środowiska w odniesieniu do obecnego stanu formalno-prawnego związanego z obowiązującymi ustaleniami MPZP i studium. **Warto podkreślić, że korzystny charakter ocenianego dokumentu przyniesie oczekiwane rezultaty jedynie wtedy, gdy jego ustalenia będą prawidłowo stosowane w rzeczywistości.**

Poniżej przedstawiono katalog rekomendacji, których uwzględnienie mogłoby udoskonalić MPZP pod kątem ustaleń dotyczących ochrony środowiska.

1. Rozważenia wymaga kwestia możliwości wprowadzenia do MPZP ustaleń w zakresie:
 - 1) nakazu ochrony istniejących zadrzewień poprzez ich maksymalne wykorzystanie w przyszłym zagospodarowaniu terenu działki budowlanej,
 - 2) dopuszczeniu wycięcia lub przesadzenia drzew kolidujących z podstawowym i dopuszczonym przeznaczeniem terenu jedynie pod warunkiem kompensacji wycinanej zieleni w granicach posiadanej własności lub w obszarach przestrzeni publicznej,
 - 3) obowiązku uwzględnienia (w ramach przebudowy istniejących lub przy projektowaniu nowych dróg) możliwości realizacji zieleni urządzonej w postaci: szpalerów drzew, żywopłotów lub pasów trawników, w zależności od możliwości wynikających z szerokości dróg w ich liniach rozgraniczających.
2. Rekomenduje się uwzględnienie następujących propozycji dotyczących wdrażania ustaleń MPZP:
 - 1) Na etapie wdrażania ustaleń MPZP i rozpatrywania zgodności projektów budowlanych z zasadami MPZP, należy nadać wysoki priorytet kwestii wprowadzenia zieleni w formie niskiej i wysokiej, uwzględniającej zmienność sezonową, odporność na warunki miejskie, uwarunkowania infrastrukturalne i przestrzenne oraz funkcjonalne (zieleni ozdobna / zieleni izolacyjna / zieleni funkcjonalna).
 - 2) Zasadnym jest zapewnienie w projektach budowlanych rozwiązań z zakresu retencjonowania wód opadowych i roztopowych (z uwzględnieniem konieczności ich oczyszczenia przed wprowadzeniem do środowiska, o ile będzie to uzasadnione).
 - 3) Na etapie postępowań, w ramach których prowadzona jest ocena oddziaływania na środowisko, należy uwzględnić zalecenia dotyczące raportów o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, które są zapisane w rozdziale XI niniejszej prognozy.
 - 4) Na etapie postępowań administracyjnych związanych z wydaniem pozwoleń na budowę i innych decyzji administracyjnych zezwalających na realizację i funkcjonowanie przedsięwzięć, należy nadać wysoki priorytet kwestiom

dotyczącym badania zgodności projektów przedsięwzięć z MPZP. Analogiczna rekomendacja dotyczy rozpatrywania zgłoszeń budowlanych (dokonywanych w trybie ustawy Prawo budowlane) oraz zgłoszeń instalacji (dokonywanych w trybie ustawy Prawo ochrony środowiska).

- 5) Na etapie przeglądu aktualności studium i planu miejscowego, który będzie prowadzony w trybie art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, należy uwzględnić ewentualne zgłoszenia dot. konfliktów środowiskowych, aktualne dane dot. ryzyka występowania suszy i powodzi, wytyczne dotyczące adaptacji do zmian klimatu oraz doświadczenia będące wynikiem obserwacji praktycznego stosowania ustaleń MPZP.

Konsekwencją zastosowania powyższych rekomendacji będzie zapewnienie wysokiego poziomu dbałości o ochronę środowiska oraz adaptacji do zmian klimatycznych, a także uczynienie MPZP dokumentem bardziej operacyjnym i bardziej adekwatnym do wyzwań związanych z systemem zarządzania środowiskowego. Nie przewiduje się żadnych negatywnych konsekwencji w związku z wdrożeniem powyższych zaleceń.

XI. INFORMACJE ISTOTNE DLA RAPORTÓW O ODDZIAŁYWANIU PRZEDSIĘWZIĘCIA NA ŚRODOWISKO

Mając na uwadze treść art. 66 ust. 7 UOOŚ, wedle której „raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko powinien uwzględniać informacje o środowisku wynikające ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, istotne z punktu widzenia danego przedsięwzięcia”, poniżej zawarto katalog rekomendacji mających znaczenie dla przyszłych postępowań administracyjnych, w ramach których będzie przeprowadzana ocena oddziaływania na środowisko:

1. W raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (dalej: ROŚ) należy przeprowadzić szczegółową analizę zgodności ocenianego przedsięwzięcia z ustaleniami MPZP, w tym m.in. pod kątem:
 - 1) sposobu zagospodarowania ścieków oraz wód opadowych i roztopowych,
 - 2) sposobu kształtowania i zagospodarowania zieleni (w tym – izolacyjnej),
 - 3) zapewnieniu udziału energii (cieplnej i elektrycznej) ze źródeł odnawialnych,
 - 4) konieczności ograniczenia wszelkich negatywnych oddziaływań do granic terenu, do którego inwestor (lub właściciel) dysponuje tytułem prawnym.
2. W ROŚ należy również przeanalizować zgodność ocenianego przedsięwzięcia z ustaleniami programu ochrony środowiska, programu ochrony powietrza oraz innymi gminnymi dokumentami określającymi politykę ochrony środowiska.
3. W ROŚ należy uwzględnić aktualne (na dzień opracowania ostatecznej wersji raportu) granice zasięgów obszarów zagrożonych wystąpieniem powodzi oraz ustalenia dotyczące ryzyka wystąpienia suszy. Niezbędne jest ujęcie w ROŚ zagadnień z zakresu adaptacji do zmian klimatu.
4. Prowadzone w ROŚ analizy wariantów alternatywnych powinny uwzględniać zróżnicowane tryby funkcjonowania, różnorodne sposoby kształtowania zieleni, sposoby zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, zróżnicowane sposoby zapewnienia odpowiedniego udziału energii (cieplnej i elektrycznej) ze źródeł odnawialnych.
5. Analiza oddziaływania obiektów kubaturowych na krajobraz powinna uwzględniać wizualizację planowanego przedsięwzięcia na tle aktualnego sposobu zagospodarowania terenu, a także powinna uwzględniać perspektywę mieszkańców mogących odczuwać oddziaływanie wizualne.

XII. PROPONOWANE METODY ANALIZY ŚRODOWISKOWYCH SKUTKÓW WDRAŻANIA OCENIANEGO DOKUMENTU

Według art. 10 dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, jednym z celów monitorowania wpływu planu lub programu na środowisko jest identyfikacja „nieprzewidzianego niepożądanego wpływu”, co ma zapewnić możliwość „podjęcia odpowiedniego działania naprawczego”.

Wytyczne Komisji Europejskiej dotyczące dyrektywy 2001/42/WE wskazują, że dane zbierane na mocy innego prawodawstwa UE mogą zostać wykorzystane w monitoringu związanym ze strategiczną OOŚ, o ile są one istotne dla danego planu lub programu oraz jego oddziaływania na środowisko.

Art. 10 dyrektywy 2001/42/WE niekoniecznie wymaga bezpośredniego monitorowania znaczącego wpływu na środowisko. Dyrektywa zezwala także na monitorowanie pośrednie, na przykład poprzez czynniki nacisku lub środki łagodzące. Wytyczne Komisji Europejskiej dotyczące ww. dyrektywy wskazują w pkt 8.5, że „jeśli monitoring może być w zadowalający sposób zintegrowany z regularnym cyklem planowania, to nie ma konieczności podejmowania oddzielnych kroków proceduralnych dotyczących jego wykonywania. Monitoring może być na przykład zbieżny z regularną korektą planu lub programu, w zależności od tego, jakie oddziaływanie jest monitorowane, oraz od długości odstępów między korektami”. W sposób oczywisty ma to przełożenie na cyklicznie opracowywane dokumenty, w tym np. okresowe przeglądy aktualności studium lub planu miejscowego.

Aspektem mającym wpływ na możliwość analizy środowiskowych skutków wdrażania ocenianego projektu MPZP jest ustalenie wynikające z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Przepis ten mówi, że:

- 1) w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych,
- 2) wójt, burmistrz albo prezydent miasta przekazuje radzie gminy wyniki ww. analiz co najmniej raz w czasie kadencji rady;
- 3) rada gminy podejmuje uchwałę w sprawie aktualności studium i planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne, w całości lub w części, podejmuje działania związane z przystąpieniem do zmiany tych dokumentów planistycznych.

W ramach wskazanej wyżej „oceny aktualności” możliwe jest ujęcie aspektów środowiskowych poprzez dokonanie analizy wpływu obowiązujących ustaleń MPZP na środowisko oraz sformułowanie rekomendacji odnoszących się do konieczności lub możliwości korekty lub udoskonalenia planu miejscowego.

Należy wziąć pod uwagę, że według ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska gmina powinna posiadać opracowany program ochrony środowiska, z realizacji którego powinien być cyklicznie sporządzany raport. Państwowa Narodowa posiada uchwalony ww. Program i prowadzony jest system monitorowania jego ustaleń. Program ochrony

środowiska przedstawia propozycje systemu monitorowania w zakresie ochrony i stanu środowiska naturalnego. Zarówno MPZP, jak i ww. Program będą wdrażane równocześnie, a ich wzajemne ustalenia powinny być z sobą kompatybilne i powinny wzajemnie na siebie oddziaływać wzmacniająco.

Wobec powyższego, monitorowanie wdrażania Programu będzie wystarczającym narzędziem pokazującym, czy i ew. jak reaguje środowisko na skutki realizacji dokumentów strategicznych (w tym – ocenianego projektu MPZP). W przypadku stwierdzenia, że skuteczność Programu ochrony środowiska jest nieodpowiednia, może nastąpić konieczność zaostreżenia zapisów dokumentów strategicznych pod kątem większego uwzględnienia wymagań ochrony środowiska (np. poprzez nadanie im wyjątkowego priorytetu).

Mając na uwadze powyższe, formułuje się następujące rekomendacje w zakresie monitorowania wpływu skutków wdrażania ustaleń MPZP na środowisko naturalne:

1. Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, co najmniej raz w trakcie kadencji prezydenta należy przeprowadzić ocenę aktualności studium uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego oraz MPZP. W ramach oceny aktualności należy uwzględnić aktualne prognozowane zasięgi terenów zagrożonych wystąpieniem powodzi, aktualny stan prawny oraz ustalenia wynikające z dokumentów strategicznych wyższego szczebla (np. plan zagospodarowania przestrzennego województwa) oraz podejmować adekwatne do nowych uwarunkowań działania dostosowawcze.
2. Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, co 2 lata należy sporządzić i przedłożyć Radzie Gminy raport z wykonania programu ochrony środowiska.
3. Należy prowadzić monitoring wdrażania Planu gospodarki niskoemisyjnej.
4. Należy prowadzić pozostałe działania i ewidencje wynikające z obowiązujących przepisów prawnych, takich jak w szczególności:
 - 1) przyjmowanie oraz weryfikowanie zgłoszeń instalacji nie wymagających pozwolenia emisyjnego,
 - 2) wydawanie decyzji nakazujących usunięcie odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania,
 - 3) nakładanie obowiązku wykonania czynności zmierzających do ograniczenia negatywnego oddziaływania instalacji lub urządzenia na środowisko,
 - 4) ustanawianie ograniczeń co do czasu funkcjonowania instalacji lub korzystania z urządzeń, z których emitowany hałas może negatywnie oddziaływać na środowisko,
 - 5) wydawanie zezwoleń na usuwanie drzew i krzewów z terenu nieruchomości,
 - 6) występowanie do wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska o podjęcie odpowiednich działań będących w jego kompetencji, jeżeli w wyniku kontroli stwierdzono naruszenie przez kontrolowany podmiot przepisów o ochronie środowiska lub występuje uzasadnione podejrzenie, że takie naruszenie mogło nastąpić,

5. Należy aktywnie podejmować działania interwencyjne (zgodnie z ustawowymi kompetencjami) w sytuacji stwierdzenia naruszenia przepisów o ochronie środowiska, gospodarce wodnej i gospodarce odpadami. W tym celu należy nadać wysoki priorytet działaniom prowadzonym przez stosowne komórki Urzędu Miejskiego oraz monitorować sygnały od mieszkańców, w których zgłaszane są nieprawidłowości i niepokoje związane ze stanem środowiska oraz zagrożeniem zdrowia i życia.

XIII. WNIOSKI

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko jest dokumentem powstałym dla potrzeb strategicznej OOS. W konsekwencji, charakter przeprowadzonych analiz jest adekwatny do typu ocenianego dokumentu i nie pozwala na precyzyjną ocenę konkretnych oddziaływań środowiskowych. Tym samym, za właściwe uznano skupienie się przede wszystkim na poszukiwaniu odpowiedzi na temat tego, czy dokument będący przedmiotem oceny jest zgodny z celem, któremu ma służyć, oraz czy jest adekwatny do problemów ochrony środowiska oraz celów środowiskowych wynikających z przepisów i dokumentów strategicznych.

Przeprowadzona w niniejszej prognozie analiza pozwoliła na postawienie następujących wniosków:

1. Rekomenduje się przyjęcie ocenianego dokumentu oraz uwzględnienie, w miarę możliwości, rekomendacji dotyczących zasad wdrażania jego ustaleń.
2. Treść projektu MPZP może być uznana za adekwatną do problemów ochrony środowiska (z uwzględnieniem ram prawnych wynikających z obowiązujących przepisów), bowiem uwzględnia kluczowe aspekty środowiskowe; dokument czyni zadość gminnej i regionalnej polityce ochrony środowiska i może sprzyjać osiągnięciu celów środowiskowych (w tym – celów wynikających z obowiązującego w mieście programu ochrony środowiska oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego). Pozytywny charakter oddziaływań ocenianego dokumentu będzie się kumulował z dalszym wdrażaniem dokumentów strategicznych i przepisów dedykowanych ochronie środowiska.
3. Rekomenduje się nadanie dużego znaczenia sposobowi wdrażania ustaleń MPZP.

XIV. WYKORZYSTANE MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

1. Bar M., Jendrośka J., Okraśiński K., „Powiązania Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE) z Dyrektywą w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (2001/42/WE)”, Wrocław, 2013.
2. Bródka S. (red.), „Praktyczne aspekty ocen środowiska przyrodniczego”, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań 2010.
3. Charakterystyka wód podziemnych zgodnie z zapisami załącznika II.2 Ramowej Dyrektywy Wodnej, Państwowy Instytut Geologiczny – PIB, 2013.
4. Dane Inspekcji Ochrony Środowiska opracowane w ramach i dla potrzeb Państwowego Monitoringu Środowiska.
5. Kistowski M., „Wybrane aspekty metodyczne sporządzania strategicznych ocen oddziaływania na środowisko przyrodnicze”, [w:] „Człowiek i Środowisko” 26(3-4)/2002.
6. Kistowski M. i Korwel-Lejkowska B. (red.), „Waloryzacja środowiska przyrodniczego w planowaniu przestrzennym”, Problemy Ekologii Krajobrazu, vol. 19, 2007.
7. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, 2017.
8. Guidance on Integrating Climate Change and Biodiversity into Strategic Environmental Assessment, Komisja Europejska, 2013.
9. Integrating Ecosystem Services in Strategic Environmental Assessment: A guide for practitioners, United Nations Environment Programme, 2014.
10. Majewski W., Walczykiewicz T. (red.), „Zrównoważone gospodarowanie wodami oraz infrastrukturą hydrotechniczną w świetle prognozowanych zmian klimatycznych”, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy, 2012.
11. Mapy hydrograficzne, sozologiczne, geośrodowiskowe i inne (w tym: geoportale oraz dane udostępnione za pośrednictwem serwisów WMS) oraz komentarze do map hydrograficznych, geośrodowiskowych i sozologicznych.
12. Ocena wpływu zmian klimatu na różnorodność biologiczną oraz wynikające z niej wytyczne dla działań administracji ochrony przyrody do roku 2030, Fundeko, 2012.
13. Opracowanie analizy presji i wpływów zanieczyszczeń antropogenicznych w szczegółowym ujęciu wszystkich kategorii wód dla potrzeb opracowania aktualizacji programów działań i planów gospodarowania wodami, IMGW-PIB, 2013.
14. Pyszny K., Przybyła Cz., „Systemy informacji przestrzennej w strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko”, Poznań, 2016.
15. Pyszny K., „Możliwości wykorzystania narzędzi GIS w opracowaniach ekofizjograficznych i strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko”, w: „Problemy planistyczne - Jesień 2016”, Poznań 2016.
16. Wdrożenie dyrektywy 2001/42 w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, Komisja Europejska, 2003.
17. Wytyczne dotyczące zasad i zakresu uwzględniania zagadnień ochrony środowiska w programach sektorowych, Rada Ministrów, 2002 r.

XV. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Wprowadzenie

Przedmiotem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko jest projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (dalej: MPZP) obszaru WYGWIZDÓW III. Prognoza została opracowana dla potrzeb przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Została w niej przedstawiona analiza środowiskowych skutków wdrożenia ustaleń MPZP.

Informacje o zawartości projektowanego dokumentu

MPZP jest aktem prawa miejscowego, który określa przeznaczenie, warunki zagospodarowania i zabudowy terenu, a także rozmieszczenie inwestycji celu publicznego. Akt ten powinien być zgodny ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. MPZP będzie przyjęty w drodze uchwały rady gminy, która poprzedzona zostanie przeprowadzeniem konsultacji społecznych oraz pozyskaniem stanowisk (opinii i uzgodnień) wielu podmiotów, w tym m.in. organów ochrony środowiska i zdrowia publicznego.

Teren objęty projektem MPZP jest zlokalizowany w rejonie ulicy Leśnej w Padwi Narodowej. Obszar ten znajduje się w centralnej części gminy Padew Narodowa – w obrębie ewidencyjnym „PADEW NARODOWA”. Od strony północno-wschodniej analizowany obszar graniczy z kompleksem leśnym na działce ewidencyjnej nr ewid. 1328 o powierzchni 14,4127 ha. Po stronie południowej z terenem pokrytym roślinnością trawiastą i porośniętym drzewami, część z nich ma status lasów. Po stronie północnej występuje zabudowa zagrodowa, po strony zachodniej i północno zachodniej – zabudowa jednorodzinna. Zabudowie mieszkaniowej towarzyszą podwórza, ogrody, garaże itp. oraz infrastruktura dojazdowa.

Spośród najważniejszych ustaleń ocenianego MPZP należy wymienić:

1. Zapisano szczegółowe ustalenia dla poszczególnych jednostek planistycznych, określając ich przeznaczenie podstawowe i uzupełniające, ustalając rodzaj zabudowy, a także parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu (w tym: minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej).
2. Projekt MPZP przewiduje formalne zmiany statusu użytków leśnych na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej poprawiający warunki zagospodarowania działek budowlanych oraz na pod drogę publiczną niezbędną do właściwej obsługi komunikacyjnej terenu objętego planem oraz terenów sąsiednich, wskazanych w obowiązującym planie miejscowym pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną. Niemniej, nie są to cenne zasoby przyrodnicze.
3. W MPZP wskazano na realizacją wielu działań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w szczególności: retencjonowanie wód opadowych, odprowadzanie ścieków do kanalizacji, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu wspólnotowym, krajowym i regionalnym

W Prognozie dokonano analizy wielu dokumentów strategicznych, w których ustanowione są cele polityki w zakresie ochrony środowiska. Dokumenty te zawierają wiele różnorodnych ustaleń w zakresie ochrony poszczególnych komponentów środowiska. Najważniejsze wynikające z nich cele strategiczne w zakresie ochrony środowiska są następujące:

1. Powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej i degradacji funkcji ekosystemu oraz przywrócenie ich w możliwie największym stopniu.
2. Powstrzymanie pogarszania stanu wód oraz osiągnięcie ich dobrego stanu.
3. Utrzymanie oraz poprawa komfortu i jakości życia ludzi.
4. Przeciwdziałanie degradacji gleb.
5. Ograniczanie emisji zanieczyszczeń i poprawa lub utrzymanie poziomów jakości powietrza, nie stanowiących zagrożenia dla zdrowia ludzkiego i środowiska naturalnego.
6. Przeciwdziałanie zmianom klimatu i ograniczanie negatywnych skutków tych zmian, w tym – adaptacja do zmian klimatycznych.
7. Ochrona klimatu akustycznego oraz ograniczanie emisji hałasu.
8. Zrównoważone gospodarowanie zasobami naturalnymi.
9. Ochrona i odbudowa wartości krajobrazowych.
10. Ochrona i ograniczanie negatywnego wpływu na zabytki i dobra materialne.
11. Rozwój gospodarki zasobooszczędnej, niskoemisyjnej i niskoodpadowej.

Analiza zgodności ocenianego dokumentu z polityką ochrony środowiska

Analizowany projekt MPZP uwzględnił cele strategiczne dotyczące ochrony środowiska, gospodarki wodnej i adaptacji do zmian klimatycznych. Dokument pozostaje zgodny z polityką wpisaną do planu zagospodarowania przestrzennego województwa podkarpackiego. Nie zidentyfikowano kolizji pomiędzy strategicznymi ustaleniami polityk środowiskowych a treścią MPZP.

Analiza uwarunkowań środowiskowych

Kluczowe uwarunkowania środowiskowe, ważne z punktu widzenia oceny MPZP, są następujące:

1. Krajobraz w analizowanym obszarze jest częściowo przeobrażony antropogenicznie. Dominują elementy urbanistyczne to związane w przeznaczeniu terenu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego w szczególności pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinna, drogi publiczne oraz drogi wewnętrzne. Teren jest również w pełni uzbrojony pod realizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.
2. Obszar objęty analizą jest dobrze skomunikowany z otoczeniem za sprawą dobrze rozwiniętej sieci dróg publicznych. Istnieje tu wystarczająca dla potrzeb mieszkańców infrastruktura energetyczna, kanalizacyjna, wodociągowa, gazowa i telekomunikacyjna.

Zaopatrzenie w energię ciepłą odbywać się będzie głównie w oparciu o indywidualne źródła grzewcze.

3. Aspektem wymagającym szczególnej ochrony jest jakość życia mieszkańców oraz wody podziemne i powierzchniowe.
4. Analizowany teren nie jest obszarem szczególnego zagrożenia powodziowego. Niemniej całość terenu objętego ustaleniami MPZP jest uznany za teren narażony na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia lub uszkodzenia wałów przeciwpowodziowych położonych wzdłuż Wisły.
5. Wody podziemne w rejonie MPZP są podatne na zanieczyszczenie pochodzące z powierzchni terenu
6. Wśród istniejących lokalnych źródeł antropopresji na środowisko w rejonie analizowanego obszaru objętego projektowanymi ustaleniami planistycznymi należy wymienić:
 - a) drogową zabudowę komunikacyjną (drogi), która stanowi źródło emisji hałasu i zanieczyszczeń;
 - b) punktowe zaburzenia krajobrazu wskutek wkraczanie zabudowy na tereny o krajobrazie naturalnym i zbliżonym do naturalnego;
 - c) niską emisję – tj. emisja pyłów i szkodliwych gazów na niskiej wysokości, pochodzących ze składowanych odpadów oraz z ruchu pojazdów i z indywidualnych źródeł energii cieplnej.
7. W sąsiedztwie analizowanego obszaru nie występują obszary ochrony przyrody. Nie występują tu również cenne zasoby przyrodnicze.
8. W związku z postępującymi zmianami klimatu, spodziewać się można niekorzystnych zjawisk pogodowych, do których można się częściowo przygotować za pomocą wprowadzenia do MPZP odpowiednich zapisów adaptacyjnych.

Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Wśród głównych wyzwań w zakresie ochrony środowiska w rejonie analizowanego obszaru wymienić należy:

1. Pełniejsze wykorzystanie potencjału usług ekosystemowych (kształtowanie mikroklimatu, oczyszczanie powietrza, ochrona przed hałasem, izolacja budynków, retencja wód opadowych, cień, ochrona przed przesuszeniem, ochrona przed wiatrem, walory estetyczne) możliwych do uzyskania dzięki zwiększeniu udziału zieleni niskiej i wysokiej w rejonie (i w obrębie) zabudowy.
2. Uniemożliwienie wykorzystywania paliw nieprzyjaznych środowisku naturalnemu.
3. Oddziaływania związane z emisją pyłu i hałasu będące skutkiem ruchu samochodowego.
4. Pełniejsze wykorzystanie potencjału możliwości wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych.

Analiza i ocena znaczących oddziaływań na środowisko

Ustalenia ocenianego MPZP nie doprowadzą do wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko, jednak nie oznacza to że będą one dla środowiska w pełni neutralne lub obojętne. Kluczowe ustalenia sprowadzają się do następujących zagadnień:

1. Pozytywnie należy ocenić utrzymanie zasad ładu przestrzennego w stosunku do architektury oraz zagospodarowania terenu określonych w obowiązującym planie miejscowym przyjętym uchwałą nr XXXIV/163/2006 Gminy Padew Narodowa z dnia 7 lipca 2006 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu budownictwa jednorodzinnego „WYGWIZDÓW II”.
2. Pozytywnym aspektem środowiskowym jest wprowadzenie zapisów na temat zachowania udziału powierzchni biologicznie czynnej oraz konieczności kierowania ścieków do kanalizacji sanitarnej oraz zagospodarowanie wód opadowych poprzez retencję w miejscu.
3. Nie zidentyfikowano takich zapisów MPZP, które mogłyby wywołać znaczące uciążliwości dla mieszkańców.
4. Nie zidentyfikowano takich zapisów MPZP, które doprowadziłyby do możliwości powstania znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko.
5. Przewiduje się ubytek terenów zielonych (skupisk drzew i krzewów o charakterze zbliżonym do leśnego) na cele związane z budownictwem mieszkaniowym i infrastrukturą towarzyszącą.

Wpływ na środowisko w przypadku odstąpienia od realizacji projektowanego dokumentu

Przeprowadzona analiza wykazała, że MPZP z pewnością może sprzyjać realizacji celów środowiskowych wynikających ze współczesnej polityki ekologicznej każdego szczebla – jednak aby tak się stało, niezbędne jest nadanie wysokiej wagi aspektom prośrodowiskowym na etapie projektowania poszczególnych inwestycji i zatwierdzania projektów budowlanych.

Wnioski i rekomendacje

Wdrożenie ustaleń ocenianego dokumentu nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Istnieje jednak możliwość udoskonalenia ocenianego dokumentu – zasadnym jest zatem rozważenie propozycji przedstawionych w rozdziale X niniejszej prognozy.

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

Zgodnie z wymogiem art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f oraz art. 74a ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, jako autor prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania obszaru WYGWIZDÓW III w Padwi Narodowej oświadczam, iż spełniam wymagania, o których mowa w art. 74 ust. 2 ww. ustawy:

- 1) ukończyłem studia pierwszego stopnia z zakresu nauk przyrodniczych (na kierunku „ochrona środowiska” – Uniwersytet Wrocławski) oraz studia drugiego stopnia z zakresu nauk technicznych (na kierunku „inżynieria środowiska” – Politechnika Wrocławska),
- 2) posiadam 15-letnie doświadczenie pracy w zespołach przygotowujących raporty o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i prognozy oddziaływania na środowisko (brałem udział w przygotowaniu ponad 40 raportów i prognoz oraz ok. 100 ekspertyz z zakresu wpływu na środowisko).

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Świdnica, 14.01.2021 r.

Krzysztof Okraśiński

